

İcra ve iflâs kanunu

(Resmî Gazete ile uğşir ve ilâm: 19/VI/1932 - Sayı: 2128)

No.
2004

Kabul tarihi
9 - VI - 1932

Birinci bap

Teşkilât ve muhtelif hükümler

İcra daireleri ve memurları

MADDE 1 — Her asliye mahkemesinin kaza dairesinde lüzumu kadar icra dairesi bulunur.

Her dairede Adliye vekâletince tayin edilecek bir icra memur ile ihtiyaca göre muavin ve mahallerince tayin olunacak kâtip ve mübaşir ve sair müstahdemler bulunur.

Ayrıca icra memuru olmayan yerlerde bu vazife mahkeme başkâtipleri tarafından görülür.

Adliye vekâleti tensip edeceği sulh mahkemelerine bu mahkemelerin salâhiyetli oldukları işlerde icra salâhiyetini verebilir. Bu halde icra vazifesi mahkeme kâtibi tarafından ifa olunur.

Birden ziyade asliye mahkemesi olan şehirlerde Adliye vekâleti icra dairelerini bir arada bulundurmağa ve aynı tetkik merciiine bağlamağa salâhiyetlidir.

İflâs daireleri

MADDE 2 — Her asliye mahkemesinin kaza dairesinde lüzumu kadar iflâs dairesi bulunur.

Birinci madde hükmü iflâs daireleri hakkında da caridir.

İcra ve iflâs dairelerinin birleştirilmesi

MADDE 3 — İcra ve iflâs işleri bir dairede birleştirilebilir.

Tetkik mercii

MADDE 4 — İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların tetkik mercii: mahkeme reisi veya hâkimi ve bulunan yerlerde müstakil icra hâkimleriyle muavinleri yahut kanun mucibince bu vazife kendilerine verilmiş olan hâkimlerdir.

172 inci maddede yazılı itirazların tetkik mercii ticaret davasını gören mahkemedir.

İcra salâhiyetini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir.

Bu kanunda gösterilen haller müstesna olmak üzere tetkik merciiinin vereceği kararlar kabili temyiz olmayıp kat'îdir.

Memur ve müstahdemlerin mesuliyeti

MADDE 5 — İcra ve iflâs memurları ve muavinleri ve icra ve iflâs dairelerinin kâtip ve mübaşir ve müstahdemleri,

kusurlarından ileri gelen zarar ve ziyandan mesuldürler. Bu zarar ve ziyan davasına mahkemede bakılır.

MADDE 6 — Mutazarrır sabit olan zarar ve ziyânını kusuru yapandan veya kefilinden ister. Bunlardan istifası mümkün olmazsa Devletten ister. Bu takdirde Hazinesin asıl mesullere ve kefillerine rücu hakkı mahfuzdur.

Devlet mesuliyetine iştirak eylediği vazifedarlardan teminat istiyebilir.

MADDE 7 — Zarar ve ziyan davası, mutazarrır olan tarafın zararı öğrendiği günden bir sene ve her halde zarar ve ziyânı mucip filin vukuundan on sene geçmesile müruru zamana uğrar.

Şu kadar ki zarar ve ziyan cezai mucip bir filin neticesi olupta ceza kanunları bu fili daha uzun bir müddetle müruru zamana tâbi tutmakta ise hukuk davasında da ceza müruru zamanı cari olur.

MADDE 8 — İcra ve iflâs daireleri yaptıkları muamelelerle, kendilerine vaki talepler ve beyanlar hakkında zabıt tutarlar.

Alâkası olan kimse bu zabıtları görebilir ve bunların suretini alabilir.

İcra ve iflâs dairelerinin zabıtları, hilâfı sabit oluncaya kadar muteberdir.

MADDE 9 — İcra ve iflâs daireleri aldıkları paraları ve kıymetli evrak ve değerli şeyleri nihayet ertesi günü sağlam bir bankaya ve bulunmayan yerlerde mahkeme veya icra sandıklarına bırakmağa mecburdurlar.

MADDE 10 — İcra ve iflâs işleriyle meşgul memur ve müstahdemler:

- 1 - Kendisinin,
- 2 - Karısının, nişanlısının yahut kan ve sıhrî usul ve furuunun veya üçüncü derece dahil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve sıhrî civar hısımlarının,
- 3 - Kanunî mümessili veya vekili yahut müstahdemi bulunduğu bir şahsın menfaati olan işleri göremeyip derhal tetkik merciini haberdar etmeğe mecburdur. Tetkik merciî müracaati varit görürse o işi diğer bir memura, bulunmayan yerlerde kâtiplerden birine verir.

MADDE 11 — Tetkik vazifesini gören hâkimler ve icra ve iflâs memur ve müstahdemleri, dairelerince takip edilmekte olan bir alacak veya satılmakta bulunan bir şey hakkında kiminle olursa olsun kendileri veya başkaları hesaplarına bir akit yapamazlar. Yaparlarsa hükümsüzdür.

MADDE 12 — İcra dairesi takipte bulunan alacaklı he-

Devletin mesuliyeti

Zarar ve ziyan davasının müruru zamanı

Zabıtlar

Para ve değerli eşyanın tevdi

Ret kararı

Memnu işler

İcra dairelerine ödeme

sabına verilen paraları kabule mecburdur. Bununla borçlu borcundan kurtulur.

Teftiş, inzibatî tedbirler

MADDE 13 — Tetkik vazifesini gören hâkimler icra ve iflâs dairelerini murakabe ederler. Bu daireler Cümhuriyet müddei umumilerinin daimî murakabesi altında olup en az senede bir defa teftiş olunur.

Görülecek hata veya kusurlardan dolayı icra ve iflâs memur ve muavinleri hakkında Adliye vekâletince aşağıdaki inzibatî cezalardan her hangi biri tatbik olunur:

- 1 - Tevbih,
- 2 - Dörtte üçünü geçmemek üzere aylıktan kesme,
- 3 - Altı ayı geçmemek üzere işten el çektirme,
- 4 - Azil.

Bunlardan tevbih ve aylıktan kesme cezalarına tetkik mercii vazifesini gören hâkim dahi karar verebilir. Bu karar aleyhine Adliye vekâleti memurin inzibat komisyonunda itiraz olunabilir.

Ancak hâkim sınıfından tayin olunan icra ve iflâs memurları hakkında hâkimler kanunu hükümleri caridir.

İnzibatî cezalar adlî takiplere mani değildir.

Nizamname ve temyiz içtihatları

MADDE 14 — İcra Vekilleri Heyeti bu kanuna dair nizamnameler çıkarır.

İcra ve iflâs işlerine ait temyiz içtihatları, muntazaman neşir ve tamim edilir.

Harçlar

MADDE 15 — İcra ve iflâs harçlarını kanun tayin eder.

Kanunda hilâfı yazılı değilse, bütün harç ve masraflar borçluya ait olup neticede ayrıca hüküm ve takibe hacet kalmaksızın tahsil olunur.

Şikâyet ve şartları

MADDE 16 — Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflâs dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hâdiseye uygun bulunmamasından dolayı tetkik merciiine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten beş gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir.

Şikâyet üzerine yapılacak muameleler

MADDE 17 — Şikâyet tetkik merciiince kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozular, yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.

Muhakeme usulleri

MADDE 18 — Tetkik merciiine arzedilen hususlarda basit usulü muhakeme tatbik olunur. Şu kadar ki talep ve cevap-

lar istida ile olabileceği gibi ifade zabtettirmek suretile de olur.

Kanunda sarahat bulunmayan hallerde tetkik mercii veya ticaret mahkemesi iki taraf arasında duruşma yapılmasına lüzum olup olmadığı takdir eder. Duruşma en kısa müddet içinde yapılarak karara raptolunur.

MADDE 19 — Gün olarak tayin olunan müddetlerde ilk gün hesaba katılmaz.

Ay veya sene olarak tayin olunan müddetler ayın veya senenin kaçınıcı günü işlemeğe başlanmış ise biteceği ay veya senenin aynı gününde ve müddetin biteceği ayın sonunda böyle bir gün yoksa ayın son gününde, sonuncu gün bir tatile tesadüf ederse tatili takip eden günde biter.

Müddet son günün akşamı tatil saatinde bitmiş sayılır.

MADDE 20 — Bu kanunun tayin eylediği müddetleri değiştiren bütün mukaveleler hükümsüzdür. Ancak her hangi bir müddetin geçmesinden istifade hakkı olan borçlu bu hakından vazgeçebilir. Bu vazgeçme üçüncü şahıslara tesir etmez.

MADDE 21 — İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile olur.

MADDE 22 — Şikâyet, tetkik merciiince karar verilmedikçe icrayı durdurmaz.

MADDE 23 — Bu kanundaki manasına göre :

(İpotek) tabiri ipotekleri, ipotekli borç senetlerini, irat senetlerini, eski hukuk hükümlerine göre yapılmış gayrimenkul rehinlerini, gayrimenkul mükellefiyetlerini, bazı gayrimenkuller üzerindeki hususî imtiyazları ve gayrimenkul teferruatı üzerine terhin muamelelerini ;

(Menkul rehni) tabiri teslimi meşrut rehinleri, hayvan rehinlerini, hapis hakkını, alacak ve sair hakların terhinini ;

Sadece (rehin) tabiri menkul ve gayrimenkul rehinlerini ihtiva eder.

(Gayri menkul) tabiri gemilere de şamildir.

İkinci bap

İlâmların icrası

1 - Para ve teminattan başka borçlar hakkında ilâmların icrası

MADDE 24 — Bir menkulün teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru bir icra emri tebliği suretile borçluya beş gün içinde o şeyin teslimini emreder.

İcra emrinde : alacaklı ve borçlunun ve varsa mümessillerinin isim ve şöhet ve ikametgâhları, hükmü veren mahke-

I - Müddetler:
Başlanması ve bitmesi

Müddetlerin değiştiril-
memesi

İcra tebliğleri

İcranın durdurulması

Kanundaki istilahlar

Menkul teslimi

menin ismi ve hükmolunan şeyin neden ibaret olduğu ve olbaptaki ilâmın tarih ve numarası ve tetkik merciinden veya temyiz yahut iadei muhakeme yolile ait olduğu mahkemededen icranın geri bırakılması hakkında bir karar getirilmedikçe cebrî icraya devam olunacağı yazılır.

Borçlu, bu emri hiç tutmaz veya eksik bırakır ve hükmolunan menkul veya misli yedinde bulunursa elinden zorla alınıp alacaklıya verilir.

Yedinde bulunmazsa ilâmda yazılı değeri alınır. Vermezse ayrıca icra emri tebliğine hacet kalmaksızın haciz yolile tahsil olunur. Değeri ilâmda yazılı olmayıpta ihtilâflı bulunursa icra memuru tarafından takdir olunur.

Hükmolunan menkulün değer bahası borsa veya ticaret odalarından, olmıyan yerlerde icra memuru tarafından inhiyap olunacak ehli vukuftan sorulup alınacak cevaba göre tayin edilir.

Alâkadarların bu hususta tetkik merciine şikâyete hakları vardır.

Çocuk teslimi

MADDE 25 — Çocuk teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 üncü maddede yazılı şekilde bir icra emri tebliği suretile borçluya beş gün içinde çocuğun teslimini emreder. Borçlu bu emri tutmazsa çocuk nerede bulunursa bulunsun ilâm hükmü zorla icra olunur.

Çocuk teslim edildikten sonra diğer taraf haklı bir sebep olmaksızın çocuğu tekrar alırsa ayrıca hükme hacet kalmadan zorla elinden alınıp öbür tarafa teslim olunur.

Gayri menkul tahliye ve teslimi

1 - Borçlunun elinde ise

MADDE 26 — Bir gayrimenkul veya bir geminin tahliye ve teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 üncü maddede yazılı şekilde bir icra emri tebliği suretile borçluya beş gün içinde hükmolunan şeyin teslimini emreder.

Borçlu gayrimenkulü veya gemiyi işgal etmekte iken bu emri tutmazsa ilâmın hükmü zorla icra olunur.

Alacaklıya teslim olunan gayrimenkule veya gemiye haklı bir sebep olmaksızın tekrar giren borçlu ayrıca hükme hacet kalmadan zorla çıkarılır.

Bunların içinde bulunupta ilâmda dahil olmıyan eşya çıkarılarak borçluya teslim ve hazır değilse vekiline veya ailesi halkından veyahut müstahdemlerinden reşit bir kimseye tevdi olunur. Bunlardan da kimse bulunmazsa mezkûr eşya masrafı ilerde borçluya ödetilmek üzere peşin olarak alacaklıdan alınıp emin bir yerde veya alacaklının yedinde hıfzettirilir ve icra dairesince hemen yapılacak tebligat üzerine borçlu eşyanın bulunduğu mahalde ise beş ve değilse otuz gün içinde eşyayı almaktan veya masrafı ödemekten imtına eder yahut lüzum görülürse icra memuru tetkik merciinin kararıyle bunları satıp tutarından masrafı ifa eder. Fazla kalırsa borçlu namına sağlam bir bankaya yatırılır.

MADDE 27 — Gayrimenkul, üçüncü bir şahıs tarafından davadan sonra ve hükümden evvel tapuya tescil edilmiş bir akte müsteniden işgal edilmekte ise alacaklı borçlunun o şahsa karşı malik olduğu hakları haiz olur. Bu şıkkı ihtiyar etmezse borçlusuna karşı tazminat davası açabilir. Şu kadar ki suiniyet sahibi üçüncü şahıslara karşı umumî hükümler mahfuzdur.

2 - Gayrimenkul üçüncü şahıs elinde ise

MADDE 28 — Gayrimenkul davalarında davacının lehine hüküm sadır olduğu takdirde mahkeme davacının talebine hacet kalmaksızın hükmün tefhimi ile beraber hulâsasını tapu dairesine bildirir. Tapu dairesi bu ciheti hükmolunan gayri menkulün kaydına şerh verir. Bu şerh tasarruf hakkının her hangi bir şekilde kullanılmasına mani olmaz.

Gayrimenkul davalarında hükümlerin tapu idarelerine tebliği

Gayrimenkul davası ileride davacının aleyhine katileşirse mahkeme derhal bu hükmün hulâsasını da tapu dairesine bildirir.

MADDE 29 — Hükmün tapu dairesine bildirilmesinden sonraki tebeddüllerin icra muamelelerine tesiri olmaz. Hükmünde gösterilen yer kimin yedinde ise ondan alınıp alacaklıya teslim olunur.

3 - Gayrimenkul hakkındaki hükümden sonra yedin tebeddülü

Şu kadar ki; o yerde bulunan üçüncü şahıs yedini veya mülkiyetini borçludan telâkki etmeyip doğrudan doğruya işgal ettiğine dair tapu kaydı gösterirse mahkemeye müracaatla dava açması için kendisine yedi gün mühlet verilir. Bu müddet içinde dava açılırsa icra geri bırakılır.

MADDE 30 — Bir işin yapılmasına mütedair ilâm icra dairesine verilince icra memuru 24 üncü maddede yazılı şekilde bir icra emri tebliği suretile borçluya ilâmda gösterilen müddet içinde ve eğer müddet tayin edilmemişse işin mahiyetine göre başlama ve bitirme zamanlarını tayin ederek işi yapmağı emreder.

Bir şeyin yapılmasına dair olan ilâmlar

Borçlu muayyen müddetlerde işe başlamaz veya bitirmez ve iş diğer bir kimse tarafından yapılabilecek şeylerden olur ve alacaklı da isterse yapılması için lâzımgelen masraf icra memuru tarafından ehli-vukufa takdir ettirilir. Bu masrafın ileride hükme hacet kalmaksızın borçludan tahsil olunup kendisine verilmek üzere ifasına alacaklı muvafakat ederse alınıp hükmolunan iş yaptırılır. Muvafakat etmezse ayrıca hükme hacet kalmadan borçlunun kâfi miktarda malı haciz ile paraya çevrilerek o iş yaptırılır.

İlâm, bir işin yapılmasına mütedair olduğu takdirde icra dairesi tarafından ilâmın hükmü borçluya aynı müddetli bir emirle tebliğ olunur. Bu emirde ilâm hükmüne muhalefetin 343 üncü maddedeki cezayı müstelzim olduğu yazılır.

MADDE 31 — Bir irtifak hakkının kaldırılmasına yahut öyle bir hakkın tahmiline mütedair ilâm icra dairesine veri-

İrtifak haklarına mütedair ilâmlar

lince icra memuru 24 üncü maddede yazılı şekilde beş günlük bir icra emri gönderir. Borçlu muhalefet ederse ilâmın hükmü zorla icra olunur.

II - Para ve teminat verilmemesi hakkındaki ilâmların icrası

İcra emri ve münderi-
catı

MADDE 32 — Para borcuna veya teminat verilmesine dair olan ilâm icra dairesine verince icra memuru borçluya bir icra emri tebliğ eder. Bu emirde 24 üncü maddede yazılanlardan başka hükmolunan şeyin cinsi ve miktarı gösterilir ve nihayet beş gün içinde ödenmesi ve bu müddet içinde borç ödenmez veya hükmolunan teminat verilmezse tetkik merciinden veya temyiz yahut iadei muhakeme yolile ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmedikçe ebrî icra yapılacağı ve bu müddet içinde 74 üncü madde mucibince mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapis ile tazyik olunacağı ve hakikate muhalif beyanda bulunursa hapis ile cezalandırılacağı ihtar edilir.

Bir şahıs hakkında para borcuna dair birden ziyade ilâmın icrası aynı günde istenmişse icra dairesi bunların icra emirlerini aynı zamanda tebliğ eder.

İcranın geri bırakılması

MADDE 33 — Tetkik merci, borçlunun istidası üzerine borcun itfa veya imhal edildiği, resmî yahut ikrar edilmiş bir vesika ile anlaşıldığı veya ilâm müruru zamana uğradığı takdirde icranın geri bırakılmasını emreder. Bu hallerin haricinde tetkik merciince icra geri bırakılamaz.

Geri bırakılma talebinin kabul veya reddine mütedair olan kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

III - Mustacik hükümler

İcranın nereden isteneceği

MADDE 34 — İlâmların icrası her icra dairesinden talep olunabilir. Alacaklı ikametgâhını değiştirirse takibin yeni ikametgâhı icra dairesine havale edilmiş olur.

Takibin başlanması

MADDE 35 — Takip, ilâmın icra dairesine tevdi ile başlar. İstiyen alacaklıya kayıt numarasını mübeyyin bedava ve pulsuz bir iltihaber verilir.

Zammı lâzımgelen müddetler ve mühletler

MADDE 36 — İcra emirlerinde yazılı müddetlere kâmu-
nen zammı lâzımgelen müddetler mahfuz olduğu gibi ilâmı temyiz eden borçlu temyiz davasından haksız çıktığı takdirde hükmolunan şeyi eda ve feslim edeceğine dair kavî kefalet göstermiş yahut hükmolunan para ve eşyayı resmî bir mevkie depozito etmiş veya basını tarafından mal ve mülkleri haczedilmiş olduğunu ispat ederse icranın geri bırakılması için Temyiz mahkemesinden karar alınmak üzere icra memuru tarafından kendisine münasip bir mühlet verilir.

Borçlu Devlet veya muzaheretî adliyeye nail bir kimse ise yukarıdaki fıkrada yazılı teminatın bulunduğunu ispata

hacet kalmaksızın kendisine bu mühlet verilir.

Ücreti alâkadar tarafından verilirse Temyiz mahkemesi icranın geri bırakılması hakkındaki kararı icra dairesine telgrafla bildirir.

Nafaka hükümlerinde böyle bir mühlet verilemez.

MADDE 37 — İcra emrinde yazılı müddet geçtiği halde borcunu ödemiyenlerin malları haczolunur yahut borçlu iflâsa tâbi eşhastan olupta alacaklı isterse salâhiyetli ticaret mahkemesince iflâsına karar verilir.

Haciz veya iflâs istemek salâhiyeti

MADDE 38 — Mahkeme huzurunda yapılan sulhlar, kabuller ve para borcu ikrarını havi resen tanzim edilen noter senetleri ve temyiz kefaletnamelerile icra dairesindeki kefaletler ilâm hükmündedir.

İlâm mahiyetini haiz vesikalar

MADDE 39 — İlâma müstenit takip, son muamele üzerinden on sene geçmekle müruru zamana uğrar.

Müruru zaman

Noter senedine müstenit takip, senedin mahiyetine göre borçlar veya ticaret kanunlarında muayyen olan müruru zamanlara tâbidir.

MADDE 40 — Bir ilânın nakzı icra muamelelerini olduğu yerde durdurur.

İcranın iadesi

Bir ilâm hükmü icra edildikten sonra nakzedilip te aleyhinde icra yapılmış olan kimsenin hiç veya o kadar borcu olmadığı katî bir ilâmla tahakkuk ederse ayrıca hükme hacet kalmaksızın icra tamamen veya kısmen eski haline iade olunur.

Aneak üçüncü şahısların hüsnü niyetle kazandıkları haklara halel gelmez.

MADDE 41 — Kanunun bu ikinci babında yazılı hükümlere mugayir olmıyan diğer hükümleri ilâma müstenit takiplerde de cereyan eder.

Umumî hükümler

Üçüncü bap

İlâmsız takip

I - Takibin muhtelif tarzları

MADDE 42 — Bir paranın ödenmesine veya bir teminatın verilmesine dair olan cebrî icralar takip talebile başlar ve haciz yolile veya rehnin paraya çevrilmesi yahut iflâs suretile cereyan eder.

Para borcu ve teminat için takip

MADDE 43 — Ticaret kanunu hükmünce iflâsa tâbi tutulmaları lâzımgelen hakikî veya hükmi şahıslar hakkında alacaklı adî iflâs yolile veya poliçe ve emre muharrer senet-

İflâsa tâbi şahıslar hakkında takip

lerle çeklere mahsus yolda iflâs istiyebileceği gibi haciz yoluna da takip yapılabilir.

Bu yollardan birini ihtiyar eden alacaklı, bir defaya mahsus olmak üzere o yolu bırakıp diğerine yeni baştan müraعات edebilir.

Ticaretlerini terkedener

MADDE 44 — İflâsa tâbi olupta ticaretlerini terkeylediklerini kanun dairesinde ilân eden şahıslar hakkında ilân tarihinden itibaren bir sene içinde iflâs yoluna takip yapılabilir.

Rehin ve ipotekle temin edilmiş alacaklar

MADDE 45 — Rehinle temin edilmiş bir alacağın borçlusu iflâsa tâbi şahıslardan olsa bile alacaklı yalnız rehinin paraya çevrilmesi yolile takip yapılabilir. Ancak rehinin tutarı borcu ödemiye yetmezse alacaklı kalan alacağını iflâs veya haciz yoluna takip edebilir.

Police ve emre muharrer senetlerle çekler hakkındaki 167 inci madde hükmü mahfuzdur.

İpotekle temin edilmiş faiz ve senelik taksit alacaklarında, alacaklının intihabına ve borçlunun sıfatına göre, rehinin paraya çevrilmesi veya haciz yahut iflâs yollarına müraعات olunabilir.

Haciz yoluna takip
1 - Umumiyetle

MADDE 46 — Takip diğer bütün hallerde haciz yoluna yapılır. Borçlu tüccar sıfatını yeni iktisap etmişse bundan evvel alçyhinde talep edilmiş hacizler iflâsına hükmolunmadıkça eskisi gibi iera olunur.

2 - Hukuku âmme borçları

MADDE 47 — Para cezasile diğer hukuku âmme borçlarının takibi hakkındaki kanunlar hükmü mahfuzdur. Şu kadar ki, Devletin bir akitten veya haksız bir fiilden doğan alacakları hakkında bu kanunun hükümleri cereyan eder.

Zapt ve musadere edilen eşyanın paraya çevrilmesi

MADDE 48 — Devletin cezaî ve malî kanunları mucibince zapt ve musadere edilmiş olan şeylerin paraya çevrilmesi o kanunların hükümlerine göre yapılır.

Rehin mukabilinde ödünç verenler

MADDE 49 — Rehin mukabilinde yapılan ödünç verme işlerinde Kanunu medenî ile Ziraat ve Emlâk ve Eytam bankalarının hususî kanunlarında paraya çevirmeğe müteallik olarak mevcut olan hükümler mahfuzdur.

II - Salâhiyet

Salâhiyet ve itirazları

MADDE 50 — Para veya teminat borcu için takip hususunda hukuk usulü muhakemeleri kanununun salâhiyete dair hükümleri kıyas yolile tatbik olunur. Şu kadar ki takibe esas olan aktin yapıldığı iera dairesi de takibe salâhiyetlidir.

Salâhiyet itirazı esas hakkındaki itirazla birlikte yapılır.

Tetkik mercii tarafından önce salâhiyet meselesi tetkik ve katî surette karara raptolunur.

Karar, salâhiyetsizliğe dair ise on gün içinde temyiz olunabilir.

İki tetkik mercii arasında salâhiyet noktasından ihtilâf çıkarsa hukuk usulü muhakemeleri kanununun 25 inci maddesi hükmü tatbik olunur.

III - Tatiller ve talikler

MADDE 51 — Gece iş görülen yerlerde hasılat haczinden başka güneş battıktan doğuncıya kadar ve haciz veya muhafaza tedbirleri ile tebligat işleri müstesna olmak üzere tatil günlerinde hiç bir takip muamelesi yapılamaz. Bir borçlu hakkında kanunda tayin edilmiş sebeplerden dolayı icra talik edilmiş veya konkordato için mühlet verilmiş ise o borçluya karşı da takip muamelesi yapılamaz. Borçlunun mal kaçırıldığı anlaşılırsa gece dahi haciz yapılması caizdir.

MADDE 52 — Karısı yahut kocası ve kan ve sıhrîyet itibarile usul veya furuundan birisi ölen bir borçlu aleyhindeki takip, ölüm günü ile beraber üç gün için talik olunur.

MADDE 53 — Terekenin borçlarından dolayı ölüm günü ile beraber üç gün içinde takip geri bırakılır. Mirasçı mirası kabul veya reddetmemişse bu hususta kanunu medenide muayyen müddetler geçinceye kadar takip geri kalır.

İcra takibi sırasında borçlu öldüğünde tereke henüz taksim edilmemiş veya resmî tasfiyeye tâbi tutulmamış yahut mirasçılar arasında aile şirketi tesis olunmamışsa borçlu hayatta olsaydı hangi usul tatbik olunacak idi ise terekeye karşı ona göre takip devam eder.

Bu takibin mirasçıya karşı devam edebilmesi ancak rehinin paraya çevrilmesi veya haciz yollarile kabildir.

MADDE 54 — Mümessili olmıyan bir mevkuf veya mahpus aleyhine takipte mümessil tayini vesayet makamına ait olmadıkça icra memuru bir mümessil tayin etmesi için kendilerine bir mühlet verir ve takibi bu müddetin bitmesine bırakır.

MADDE 55 — Takip, borçlunun mümessil tayin edemeyecek derecede ağır hastalığı halinde muayyen bir zaman için icra memurluğınca talik olunabilir. Ağır hastalığın resmî vesika ile tahakkuku lâzımdır.

Tatiller

1 - Umum borçlular hakkında

2 - Borçlunun ailesinden birinin ölümü halinde

3 - Terekenin borçlarında

4 - Tevkif v hapis halinde

5 - Borçlunun ağır hastalığı halinde

Talikin müddetlere göre neticeleri

MADDE 56 — Tatiller ve takip talikleri esnasında müddetlerin cereyanı durmaz, fakat müddetin nihayeti bir tatil veya talik gününe tesadüf ederse müddet tatil yahut talikin hitamından sonra, üç gün daha uzatılır.

IV - İcra tebliğleri

İcra tebliğati

MADDE 57 — İcraya ait tebligatta hukuk usulü muhakereleri kanunu hükümleri caridir. Ancak borçlu, kendilerine kanunen mümessil tayin olunması icap eden şahıslardan ise icra memuru kısa bir zamanda mümessil tayin edilmesini ait olduğu makamdan ister.

Tebliğ kanunu medeninin 159 ve 396 inci maddelerine göre mezun olanların meslek veya sanatine müteallik muamelelerden doğmuş bir borca dair ise kendilerine yapılır.

V - Takip talebi

Takip talebi ve muhteviyati

MADDE 58 — Takip talebi icra memuruna yazı ile veya şifahen yapılır ve talepte şunlar gösterilir :

1 - Alacaklının ve varsa vekilinin isim, şöhret ve ikametgâhı; ve alacaklı yabancı memlekette oturuyorsa Türkiyede göstereceği ikametgâhı, (ikametgâh gösterilmezse icra dairesi ikametgâhı sayılır),

2 - Borçlunun ve varsa kanunî mümessilinin isim, şöhret ve ikametgâhı,

Bir terekeye karşı yapılan taleplerde kendilerine tebligat icra edilecek olan mirasçılardan isim, şöhret ve ikametgâhları,

3 - Alacağın veya talep olunan teminatın türk parasile tutarı ve faizli alacaklarda faizin miktarı ile işlemeğe başladığı gün,

4 - Senet, senet yoksa borcun sebebi.

Rehinli alacaklarda 145 inci maddedeki kayıtların dahi ilâvesi lâzımdır.

Alacak vesikaya müstenit ise aslının veya tasdiklı suretinin takip talebi anında icra dairesine tevdi mecburidir.

İstiyen alacaklıya takip talebinde bulunduğu ve tevdi ettiği vesikalara ve verdiği masraflara dair bedava ve pul-suz bir makbuz verilir.

Takip masrafları

MADDE 59 — Takip masrafları borçluya aittir. Alacaklı yapılmasını talep ettiği muamelenin masrafını peşin verir, vermezse talep hükümsüzdür.

Alacaklı ilk ödenen paradan masraflarını alabilir.

VI - Ödeme emri ve itiraz

1 - Ödeme emri ve mündericati

MADDE 60 — Takip talebi üzerine icra dairesi bir ödeme emri yazar.

Emir:

1 - 58 inci madde mucibince takip talebine derci lâzım gelen kayıtları,

2 - Borcun ve masrafların on gün içinde ödenmesi, borç teminat itası mükellefiyeti ise teminatın bu müddet zarfında gösterilmesi ihtarı,

3 - Borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklı-
nın takibat icrası hakkında dair bir itirazı varsa yine bu on
gün içinde bildirmesi ve bildirmediği takdirde bu müddet
içinde 74 üncü madde mucibince mal beyanında bulunması
ve bulunmazsa hapis ile tazyik olunacağı ve kakıkate mu-
halif beyanda bulunursa hapis ile cezalandırılacağı ihtarı,

4 - Borç ödenmez veya itiraz olunmazsa cebri icraya
devam edileceği beyanını iltiva eder.

MADDE 61 — Ödeme emri borçluya takip talebinden
itibaren nihayet üç gün içinde tebliğ edilir. Takip vesikaya
müstenitse alacaklı veya mümessili tarafından verilecek im-
zalı sureti ödeme emrine raptolunur.

Müşterek borçlular aynı zamanda takip ediliyorlarsa hep-
sinin veya bir kısmının bir mümessil tarafından temsil
edilmeleri hali müstesna olarak her birine ayrı ayrı ödeme
emri tebliğ edilmek lâzımdır.

Kanunen zammı lâzımgelen müddetler mahfuzdur.

Bir borçlu hakkında aynı günde birden ziyade takip tale-
bi varsa icra dairesi bunların ödeme emirlerini aynı zaman-
da tebliğ eder.

Borçlu hakkında muhtelif günlerde birden ziyade takip
talebi varsa bunlardan hiç biri kendinden evvelki talepten
önce icra edilemez.

MADDE 62 — İtiraz etmek isteyen borçlu, itirazını, öde-
me emrinin tebliği tarihinden on gün içinde istida ile veya
şifahen icra dairesine bildirmeye mecburdur.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet
ve miktarını açıkça göstermesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz
edilmemiş sayılır.

Borçlu isterse itirazda bulunduğu dair kendisine be-
dava ve puluz bir vesika verilir.

MADDE 63 — Muteriz, itirazında bildirdiği delil ve
sebeplerle bağlı değildir.

MADDE 64 — Alacaklı isterse ödeme emrine müddeti
içinde borçlu tarafından itiraz edilip edilmediğine dair icra
dairesince kendisine bir vesika verilir.

MADDE 65 — Borçlu kusuru olmaksızın bir mani sebe-
bile müddeti içinde itiraz edememiş ise paraya çevirme mu-
amelesi bitinciye kadar itiraz edebilir.

Aneak borçlu maninin kalktığı günden itibaren üç gün
içinde mazeretini gösterir delillerle birlikte itirazını bildir-
meğe mecburdur.

2 - Tebliğ zamanı

İtiraz

1 - Müddet ve şekil

2 - İtiraz sebepleri

3 - Alacaklıya verile-
cek vesika

4 - Gecikmiş itiraz

İtiraz üzerine tetkik mercii takibin tatilini tensip edebilir. Mercii, her iki tarafı hemen davetle dinledikten sonra mazeret ve itirazın varit olup olmadığına karar verir.

5 - İtirazın hükmü

MADDE 66 — Müddeti içinde yapılan itiraz takibi durdurur. Borçlu yalnız borcun bir kısmı hakkında itirazda bulunmuş ise kabul ettiği miktar için alacaklı takibe devam olunmasını isteyebilir.

6 - İtirazın iptali
1 - Mahkemeye müracaat suretile

MADDE 67 — Takip talebine itiraz edilen alacaklı itirazın refi talebinde bulunmak istemezse hakkını almak için umumî hükümler dairesinde mahkemeye müracaat edebilir.

Borçlunun haksızlığına karar verilirse iki tarafın vaziyetine ve davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre yüzde ondan aşağı olmamak üzere alacaklı lehine münasip bir tazminat takdir olunur.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise borçlu hakkında tazminat hükmolunması suiniyetin sübutuna bağlıdır.

2 - İtirazın refi suretile

MADDE 68 — Talebine itiraz edilen alacaklının takibi imzası ikrar veya noterlikçe tasdik edilen bir senede yahut resmî dairelerin veya salâhiyetli makamların salâhiyetleri dahilinde ve usulüne göre verdikleri makbuz veya vesikaya müstenit ise alacaklı itirazın refini isteyebilir.

Borçlu itirazını varit gösterecek hiç bir vesika gösteremezse tetkik mercii itirazın refine karar verir.

Borçlunun gösterdiği vesikanın imzası ihtilâflı ise itirazın muvakkaten refine karar verilir.

İtiraz birinci fıkrada gösterilen senet veya makbuz yahut vesikaya müstenit ise itirazın refi talebi reddolunur.

İtirazın muvakkat olmayarak refine ve refi talebinin reddine dair olan kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

Refin hükümleri

MADDE 69 — İtirazın muvakkaten refine karar verilir ve ödeme emrindeki müddet geçmiş bulunursa alacaklının talebile borçlunun malları üzerine muvakkat haciz konur.

Muvakkaten refi kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde borçlu takibin yapıldığı mahal veya alacaklının ikametgâhı mahkemesinde (borçtan kurtulma) davası açabilir.

Borçlu bu müddet içinde dava etmez veya davası reddolunursa itirazın refi kararı ve varsa muvakkat haciz katileşir.

Davasının reddi hakkındaki kararı temyiz eden borçlu iera dairesinden 36 ncı madde mucibince mühlet isteyebilir.

Borçtan kurtulma davasında haksız çıkan taraf, dava veya hükmolunan şeyin yüzde onundan aşağı olmamak üzere münasip bir tazminat ile mahkûm edilir.

MADDE 70 — Tetkik mercii itirazın refi hakkındaki talep üzerine 18 inci madde hükmüne tevfikan iki tarafı davet eder ve beş gün içinde kararını verir.

Karar ve müddet

MADDE 71 — Borçlu borcun ana ve faizlerinin ve masrafların itfa edildiğini yahut alacaklının kendisine bir mühlet verdiğini noterden tasdikli veya imzası ikrar edilmiş vesika ile ispat ederse takibin iptal yahut talikını her zaman tetkik merciidenden istiyebilir.

**Merciiin kararile takibin
tatil ve iptali**

Takibin iptal veya taliki talebinin kabul veya reddine mütedair olan kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

**Haksız alman paranın
geri verilmesi**

MADDE 72 — Takibe itiraz etmemiş veya ettiği itiraz hakkında refi kararı verilmiş olması yüzünden borçlu olmadığı bir parayı ödemek mecburiyetinde kalan şahıs ödediği tarihten itibaren bir sene içinde umumî hükümler dairesinde mahkemeye müracaat ederek paranın geriye alınmasını istiyebilir.

Bu dava, takibi yapan icra dairesinin bulunduğu yer mahkemesinde açılabilir gibi müdde aleyhin ikametgâhı mahkemesinde de açılabilir. Davacı yalnız paranın verilmesi lâzımgelmediğini ispata mecburdur.

**Rehin ve polîçe hakkında
hususî hükümler**

MADDE 73 — Rehinlerin paraya çevrilmesinde ödeme emirleri için 145 inci den 147 inci, polîçe ve emre muharrer senet ve çek üzerine yapılan takipte de ödeme emrile itiraz hakkında 168 den 176 meya kadar olan maddelerdeki hususî hükümler tatbik olunur.

Dördüncü bap

Haciz yolile takip

I - Mal beyanı

MADDE 74 — Mal beyanı, borçlunun gerek kendisinde ve gerek üçüncü şahıslar yedinde bulunan mal ve alacak ve haklarından borcuna yetecek miktarın nevi ve mahiyet ve vasıflarını ve her türlü kazanç ve gelirlerini ve yaşayış tarzına göre geçim membalarını ve buna nazaran borcunu ne suretle ödiyebileceğini yazı ile veya şifahen icra dairesine bildirmesidir.

Beyanın muhteviyatı

MADDE 75 — İtirazın katî veya muvakkat surette refine karar verilen borçlu bu kararın kendisine tebliğinden itibaren üç gün içinde yukarıki maddede gösterildiği üzere beyanda bulunmaya mecburdur.

**Beyan mecburiyeti
müddeti, başlangıcı**

Refi kararı borçlunun vicahında verilmiş ise bu müddet, kararın tefhiminden başlar.

Hapis ile taziyik

MADDE 76 — Mal beyanında bulunmıyan borçlu beyanda bulununcıya kadar icra memuru tarafından bir defaya mahsus olmak üzere hapıs ile taziyik olunur. Ancak bu hapıs üç ayı geçemez.

Sonradan kazanılan veya ziyadeleşen malların beyanı

MADDE 77 — İcra dairesine vaki olan beyanda malı olmadığını bildirmiş veya borcuna yetecek mal göstermemiş yahut beyandan intina etmiş olan borçlu sonradan kazandığı malları ve kazancında ve gelirinde vukua gelen tezayütleri yedi gün içinde mezkûr daireye taahhütlü mektupla veya şifahî olarak bildirmeğe mecburdur.

II - Haciz

Haciz
1 - Talep müddeti

MADDE 78 — Ödeme emrindeki müddet geçtikten ve borçlu itiraz etmişse itirazı refolunduktan sonra mal beyanını beklemeksizin alacaklı haciz konmasını isteyebilir.

Haciz istemek hakkı ödeme emrinin tebliği tarihinden altı ay geçmekle düşer. İtiraz veya dava halinde bunların vukuundan hüküm katileşinciye kadar geçen zaman hesaba katılmaz.

Alacaklı isterse haciz talebinin vukuuna dair bedava ve pulsuz bir vesika verilir.

2 - Hacze başlama müddeti

MADDE 79 — İcra dairesi talepten nihayet üç gün içinde haczi yapar.

Haczolunacak mallar başka yerde ise haciz yapılmasını malların bulunduğu yerin icra dairesine hemen yazar.

Haczi yapan memurun salâhiyeti

MADDE 80 — İcra memuru haczi kendi yapabileceği gibi muavin veya kâtiplerinden birine de yaptırabilir.

Borçlu haciz sırasında malın bulunduğu yerde bulunmaz ve hemen buldurulması mümkün olmazsa haciz, gıyabında yapılır.

Talep vukuunda borçlu kilitli yerleri ve dolapları açmıya ve sair eşyayı göstermeğe mecburdur. İcabında zorla açtırılır.

Zabita memurlarile muhtarların vazifeleri

MADDE 81 — Zor kullanmak hususunda bütün zabita memurları icra memurunun yazılı müracaatı üzerine kendisine muâvenet ve emirlerini ifa etmekle mükelleftirler.

Köylerde haczi yapan memurun emirlerini muhtarlar da ifaya mecburdurlar.

Haczi caiz olmıyan eşya ve alacaklar

MADDE 82 — Aşağıdaki şeyler haczolunamaz:

- 1 - Devlet malları;
- 2 - Borçlunun zati ve mesleki için lüzumlu elbise ve eşyası ile borçlu ve ailesine lüzumu olan yatak takımları ve ibadete mahsus kitap ve eşyası;
- 3 - Vazgeçilmesi kabil olmıyan mutfak takımı ve pek lü-

zumlu ev eşyası;

4 - Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin maiyetleri için zarurî olan arazisi ve çift hayvanları ve diğer teferruatı, değilse sanat ve mesleki için lüzumlu olan alât ve edevat ve kitapları;

5 - Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği yahut üç keçi veya koyunu ve bunların bir aylık yem ve yataklıkları;

6 - Borçlu ile ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları;

7 - Borçlar kanununun 510 uncu maddesi mucibince haczolunamamak üzere tesis edilmiş olan kaydi hayatla iratları;

8 - Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde malûl olanlara bağlanan tekaüt maaşlarıyla bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ölenlerin ailelerine bağlanan maaşlar;

9 - Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar;

10 - Vücut veya sıhhat üzerinde ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lâzımgelen paralar;

11 - Borçlunun haline münasip evi (ev kıymetçe fazla ise bedelinden haline münasip bir yer alınabilecek miktarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır).

Kanunu medeninin 807 inci maddesi hükmü mahfuzdur.

2, 3, 4 ve 5 numaralı fıkralardaki istisna borcun bu eşya bedelinden tevellüt etmemesi haline munhasırdır.

Bir malın haczi caiz olup olmadığı hakkında tetkik merci tarafından verilecek kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

MADDE 83 — Maaşlar, tahsisat ve her nevi ücretler, infita hakları ve hasılatı, nafakalar, tekaüt maaşları, sigortalar veya tekaüt sandıkları tarafından tahsis edilen iratlar borçlu ve ailesinin geçinmeleri için icra memurunca lüzumlu olarak takdir edilen miktar tenzil edildikten sonra haczolunabilir. Ancak haczolunacak miktar bunların dörtte birinden aşağı olanmaz.

Kısmen haczi kabil olanlar

Miktara veya bunun tezyit veya tenzili taleplerine dair tetkik merci tarafından verilecek kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

MADDE 84 — Yetişmemiş her nevi toprak ve ağaç mahsulleri yetişmeleri zamanından en çok iki ay evvel haczolunabilir. Bu suretle haczedilen mahsullerin borçlu tarafından başkasına devri haczedenden alacaklıya karşı hükümsüz olup ieranın devamına mani olmaz.

Yetişmemiş mahsullerin haczi

Alacağı gayrimenkul rehinle temin edilmiş olan alacaklının mütemmin cüz olarak merhumun yetişmemiş mahsulleri üzerinde haiz olduğu hakka hâlel gelmez. Şu kadar ki mürte-

hin rehinin icraca paraya çevrilmesi için mahsullerin yetişmesinden evvel takip talebinde bulunmuş olmalıdır.

Menkul ve gayrimenkul malların haczi

MADDE 85 — Borçlunun kendi yedinde veya üçüncü şahısta olan menkul malları ile gayrimenkullerinden ve alacak ve haklarından alacaklının ana, faiz ve masraflar da dahil olmak üzere bütün alacaklarına yetecek miktarı haczolunur.

Borçlu tarafından başkasının olduğu beyan veya üçüncü şahıs tarafından ihtiyaten haciz yahut istihkak iddia etilmiş bulunan malların haczi en sonraya bırakılır.

Ancak haczolunan gayrimenkul arttırmaya çıkarılmadan borçlu borcun itfasına yetecek menkul mal veya vadesi gelmiş sağlam alacak gösterirse gayrimenkul üzerinde haciz baki kalmak üzere önce gösterilen menkul veya alacak da haczolunur.

Şu kadar ki bu suretle mahcuz kalan gayrimenkulün idare ve işletmesine ve hasılat ve menfaatlerine icra dairesi müdahale etmez.

Haczi koyan memur borçlu ile alacaklının menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir.

Haczin neticeleri

MADDE 86 — Borçlu, alacaklının muvafakati ve icra memurunun müsaadesi alınmaksızın mahcuz mallarda tasarruf edemez. Haczi koyan memur hilâfına hareketin cezaî mesuliyeti müstelzim olduğunu borçluya ihtar eder.

Hacz edilmiş olan mal üzerinde üçüncü şahsın zilyetlik hükümlerine istinaden hüsnüniyetle iktisap ettiği haklar mahfuzdur.

Hüsnüniyet kaidelerine muhalif olarak mahcuz mal üzerinde üçüncü şahsın iktisap ettiği haklar alacaklının haczile o mala taallûk eden haklarını ihlâl ettiği nisbette batıldır.

Kıymet takdiri

MADDE 87 — Haczi yapan memur, haczettiği malın kıymetini takdir eder. İcabında ehliyukufa müraعات edebilir.

Mahcuz malları muhafaza tedbirleri

1 - Menkuller hakkında

MADDE 88 — Haczolunan paraları, banknotları, hâmiline ait senetleri, poliçeler ve sair cirosu kabil senetlerle altın ve gümüş ve diğer kıymetli şeyleri icra dairesi muhafaza eder.

Diğer menkul mallar masrafı peşinen alacaklıdan alınarak münasip bir yerde muhafaza altına alınır. Alacaklı muvafakat ederse istenildiği zaman verilmek şartile muvakkaten borçlu yedinde veya üçüncü şahıs nezdinde bırakılabilir.

İcra dairesi üçüncü bir şahsa rehnedilmiş olan malları da muhafaza altına alabilir. Bu mallar paraya çevrilmediği takdirde geri verilir.

2 - Alacaklar hakkında

MADDE 89 — Hâmiline ait olmıyan yahut cirosu kabil senede müstenit bulunmıyan alacak veya sair bir hak hacze-

dilirse icra memuru borçlu olan hakikî veya hükmî üçüncü şahsa bundan böyle borcunu ancak icra dairesine ödeyebileceğini ve aşağıdaki fıkralar hükmünü bildirir.

Borçunun alacağı veya üçüncü şahıstaki bir malı haczedilip üçüncü şahıs borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haczin tebliğinden evvel borç ödenmiş veya mal istihlâk edilmiş, yahut kusuru olmaksızın telef olmuş veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise keyfiyeti, haczin kendisine tebliğinden on gün içinde icra dairesine yazılı veya şifahî beyanla bildirmeğe mecburdur. Bildirmediği halde mal yedinde ve borç zimmetinde mevcut sayılarak teslimi veya ödenmesi istenir.

Üçüncü şahıs kusuru olmaksızın bir mani sebeble müddeti içinde itiraz ve iddiasını bildirmediği takdirde 65 inci maddede hükmü cari olur. Her halde üçüncü şahsın umumî hükümler dairesinde borçluya karşı müracaat ve tazminat hakkı mahfuzdur.

Malın teslimi mümkün olmazsa alacaklı mahkemeye müracaatla kıymetini ona ödetir.

Haciz isteyen kimse üçüncü şahıs tarafından verilen cevabın hilâfını tetkik mercii'nde ispatla ceza ve tazminat istemek hakkını haizdir.

Bu madde hükmü memuriyeti hasebile hakikate muhalif beyanda bulunan memurlar hakkında da tatbik olunur.

Üçüncü şahıstaki mal veya alacağın haczinden doğan ihtilâflara dair tetkik mercii tarafından verilecek kararlar on gün içinde tenyiz olunabilir.

MADDE 90 — İcra dairesi haczedilen hakların muhafazasına ve alacaklardan günü gelenlerin tahsiline çalışır ve lâzım gelen masrafların peşin ödenmesini isteyebilir.

3 - Diğer haklar için

MADDE 91 — Gayrimenkulün haczile tasarruf hakkı tahdit edilmiş olur. Sicille kaydedilmek üzere haciz keyfiyeti ve ne miktar meblâğ için yapıldığı icra dairesi tarafından tapuya ve mahkuz gemi ise kayıtlı bulunduğu daireye bildirilir.

4 - Gayrimenkuller hakkında

Hacze yeni alacaklılar iştirak eder veya haciz kalkarsa bu cihetler de tapu idaresine haber verilir.

MADDE 92 — Bir gayrimenkulün haczi hasılât ve menfaatlerine de şamildir. Haciz gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklıların haklarına hâşş getirmez.

İcra dairesi, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklılarla kiracılara hacizden haber verir.

Daire, gayrimenkulün idare ve işletilmesi için lüzum gördüğü tedbirleri alır.

Ticaret kanununun 1023 üncü maddesi hükmü mahfuzdur.

I - Gayrimenkul haczinin şümülü
II - Alacakları rehinle temin edilmiş alacaklıların mahfuz hakları
III - İdare ve işletme

Mahsullerin toplanması, borçlunun hakkı

MADDE 93 — İcra dairesi mahsullerin toplanması için lâzımgelen tedbirleri alır.

Borçlunun geçineceği yoksa kendisinin ve ailesinin geçinmeleri için kâfi miktar mahsulden veya satıldıkça bedelinden münasip miktar kendisine bırakılır.

İştirak halinde tasarruf edilen mallar

MADDE 94 — Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras ya bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf edilen bir mal hissesi haczedilirse icra dairesi ikametgâhları malûm olan alâkadar üçüncü şahıslara haber verir.

Borçlunun reddetmediği miras veya başka bir sebeple iktisap eyleyip henüz tapuya tescil ettirmediği mülkiyet ve diğer aynı hakların borçlu namına tescili alacaklı tarafından istenebilir. Bu talep üzerine icra dairesi alacaklının bu muameleyi takip edebileceğini tapu idaresine bildirir.

Alacaklının bu sebeple yapacağı kanunî masraflar ayrıca takip ve hükme hacet kalmaksızın dairece borçludan tahsil olunur.

Mahcuz malların muhafazası masrafları

MADDE 95 — Alacaklı haczedilen malların muhafaza ve idare ve işletilmesi masraflarını istenildiği takdirde peşin vermeğe mecburdur.

İstihkak iddiasına itiraz
A - Borçlunun zilyetliği
1 - İhzarî safha

MADDE 96 — Borçlu, elinde bulunan bir malı başkasının mülkü veya rehui olarak gösterdiği yahut üçüncü bir şahıs tarafından o mal üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia edildiği takdirde icra dairesi bunu haciz ve icra zabıtlarına geçirir ve keyfiyeti iki tarafa bildirir.

İcra dairesi aynı zamanda istihkak iddiasına karşı itirazları olup olmadığını bildirmek üzere alacaklı ve borçluya üç günlük mühlet verir. Sükûtları halinde istihkak iddiasını kabul etmiş sayılırlar.

2 - Üçüncü şahsın istihkak iddiası

MADDE 97 — İstihkak iddiasına karşı alacaklı veya borçlu tarafından itiraz edilirse icra dairesi üçüncü şahsa yedi gün içinde mahkemeye müracaat etmesini tenbih eder.

Mahkemeye müracaat olunduktan ilerde haksız çıktığı takdirde alacaklının muhtemel zararına karşı davacıdan kâfi teminat alınmak şartile mahkeme takibin talikini emreder.

Kiralanan yerdeki hapis hakkına tâbi eşyaya müteallik istihkak davaları borçlar kanununun 268 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yazılı hükümlere muvafık olmadıkça talik emri verilemez.

Dava esnasında 106 inci maddedeki müddetler cereyan etmez.

Muayyen müddet içinde dava etmiyen üçüncü şahıs alacaklıya karşı iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Birinci fıkradaki hükümler dairesinde kendisine istihkak talebinde bulunmak imkânı verilmemiş olan üçüncü şahıs haczedilen şey hakkında ve satılıp ta bedeli henüz alacaklıya verilmemişse bedeli hakkında istihkak davası aç-

bılır. Bu halde mahkemeye ikinci fıkra hükmü tatbik olunur

İstihkak davası üzerine mahkemeye takımı talikına karar verilipte neticede dava reddolunursa alacaklının alacağından bu dava dolayısıyla istifası geçiken miktarının yüzde onundan aşağı olmamak üzere davacıdan tazminat alınmasına asıl dava ile birlikte hükmolunur.

Davasının reddi hakkındaki kararı temyiz eden istihkak davacısı icra dairesinden 36 nci maddeye göre muhlet isteyebilir.

İstihkak davası sabit olur ve birinci fıkra mütebince istihkak iddiasına karşı itiraz eden alacaklı veya borçlunun suiniyeti de tahakkuk ederse haczolunan malın değeri pahasının yüzde onundan aşağı olmamak üzere itiraz edenden tazminat alınmasına asıl dava ile birlikte hükmolunur.

Koca aleyhine yapılmış bir hacizde karı şahsî malları üzerindeki haklarını kanunun 160 nci maddesi hükmüne tâbi olmaksızın kendisi takip edebilir.

MADDE 98 — Çalınmış ve zayı edilmiş şeyler hakkında kanun medeninin 902,903 ve 904 üncü maddeleri hükmü mahfuzdur.

3 - Çalınmış ve zayı olmuş şeyler

İcra dairesi tarafından pazarlık suretile yapılan satış kanunu medeninin 902 nci maddesinde mezkûr resmî artırma hükmündedir.

MADDE 99 — Haczedilen şey borçlunun elinde olmayıpta üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia eden üçüncü bir şahıs nezdinde bulunursa icra dairesi o şahıs aleyhine mahkemeye müracaat için alacaklıya yedi gün muhlet verir.

B - Üçüncü şahsın zilyetliği

Bu muhlet içinde dava ikame edilmezse üçüncü şahsın iddiası kabul edilmiş sayılır.

MADDE 100 — İlk haciz üzerine satılan malın tutarı vezneye gınciye kadar aynı derecede hacze iştirak edebilecek alacaklılar:

Hacze iştirak derecelerinin teşkili

1 - İlk haciz ilâmsız takibe müstemtse takip talebinden ve ilâma istinat ediyorsa dava ikamesinden mukaddem yapılmış bir takip üzerine alınan aciz vesıkasına,

2 - Yukarıki fıkrada yazılı tarihlerden önce açılmış bir dava üzerine alınan ilâma,

3 - Aynı tarihlerden mukaddem tarihli resmî veya tarih ve imzası tasdikli bir senede,

4 - Aynı tarihlerden mukaddem tarihli resmî dairelerin veya salâhiyetli makamların salâhiyetleri dahilinde ve usulüne göre verdikleri makbuz veya vesıkaya istinat eden alacaklılardır.

Bu suretle iştirak halinde icra dairesi müracaat üzerine aynı derecedeki alacaklıların bütüin alacaklarına yetecek nisbette ilâve suretile hacizler yapar.

Bunların haricindeki alacaklılar ancak evvelki dereceden artacak bedeller için hacze iştirak edebilirler.

Önce icrası lâzımgelen
merasime lüzum olmaksızın iştirak

MADDE 101 — Borçlunun karısı veya kocası ve çocukları ve vasi veya kayyımı olduğu şahıslar evlenme, vesayet veya velâyetten mütevellit alacakları için önce icrası lâzımgelen takip merasimine lüzum olmaksızın ilk haciz üzerine satılan malın tutarı vezneye girinceye kadar aynı derecede hacze iştirak edebilirler.

Şu kadar ki bu iştirak evliliğin veya vesayet, velâyet ve kayyımliğin devamı esnasında yahut zevalini takip eden sene içinde talep edilmek şarttır. İştirak talebine esas olan haktan dolayı açılan dava veya yapılan takibin devam ettiği müddet hesaba katılmaz.

Borçlunun reşit çocukları kanunu medeninun 321 inci maddesinde mezkûr alacak için önce icrası lâzımgelen takip merasimine hacet kalmaksızın her zaman aynı derecede hacze iştirak edebilirler.

Sulh mahkemesi dahi, küçüklerle vesayet altında bulunanlar veya kendilerine kayyım tayin edilmiş olanlar namına aynı suretle hacze iştirak edebilir.

İera dairesi bu suretle vaki hacze iştirak taleplerinden borçluyu ve alacaklıları haberdar ederek itirazları varsa beş gün içinde bildirmelerini ihtar eder.

İtiraz vukuunda iştirak talebinde bulunan kimsenin hacze iştiraki muvakkaten kabul olunur ve yedi gün içinde dava açması lüzumu bildirilir. Bu müddet içinde dava açmazsa iştirak hakkı düşer. Bu dava seri muhakeme usulile görülür.

Nafaka ilâmına istinat eden alacaklı önce takip merasiminin icrasına lüzum olmaksızın her zaman aynı derecede hacze iştirak edebilir. Suiniyet hali müstesnadır.

Haciz zabıt varakası
tanzımı

MADDE 102 — Menkul bir malı haciz için mahallinde bir zabıt varakası tutulur. Zabıt varakasında alacaklı ve borçlunun isim ve şöhretleri, alacağın miktarı, haczin hangi gün ve saatte yapıldığı, haczedilen mallar ve takdir edilen kıymetleri ve varsa üçüncü şahısların iddiaları yazılır ve haczi icra eden memur tarafından imza edilir.

Haczi talep edilen mal gayrimenkul ise icra dairesi 91 inci madde mucibince haczi ait olduğu daireye tebliğ eder ve mahallinde tutulacak zabıt varakasında gayrimenkulün nevi ve mahiyeti ve hududu ve lüzumlu vasıfları dercolunur.

Evvelce ihtiyaten haczedilen şeylere icra haczi vazedildiği surette zabıt varakasına ihtiyatî haciz sahibinin dahi iştirak hakkı işaret olunur.

Haczi kabil mallar kâfi gelmezse veya hiç bulunmazsa bu hal zabıt varakasına kaydolunur.

Davet

MADDE 103 — Zabıt varakası tutulurken hazır bulun-

mıyan alacaklı veya borçlu üç gün içinde zabıt varakasını tetkik ve diyeceği varsa söylemesi için icra dairesince davet olunur. Kanunen zammı lâzımgelen müddetler mahfuzdur.

MADDE 104 — Yeni alacaklıların iştiraki ve bu yüzden ilâve suretile yapılan yeni hacizler zabıt varakasının altına işaret olunur.

Hacze iştirak halinde davet

Hacze iştirak eden her yeni alacaklı isterse zabıt varakasının tam bir suretini alabilir.

Evvelece haciz vazedenerle borçlular dahi yeni iştirak ve ilâveler kendilerine bildirilmek üzere 103 üncü madde mucibince davet olunurlar.

MADDE 105 — Haczi kabil mal bulunmazsa haciz zabıt varakası 143 üncü maddedeki aciz vesikası hükmündedir.

Borç ödmeden aciz vesikası

İcraca takdir edilen kıymete göre haczi kabil malların kifayetsizliği anlaşıldığı surette dahi zabıt varakası muvakkat aciz vesikası yerine geçerek alacaklıya 277 inci maddede yazılı hakları verir.

III - Paraya çevirme

1 - Satış talebi

MADDE 106 — Haczolunan mal menkul ise hacizden nihayet altı ay ve gayrimenkul ise nihayet iki sene içinde satılmasını alacaklı isteyebilir.

Talep için müddetler

Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı menkul hükmündedir.

MADDE 107 — Her alacaklı mensup olduğu derece namına satış talebinde bulunabilir. 100 üncü maddenin son fıkrası mucibince hacizleri evvelki dereceden artacak bedeller için muteber olan alacaklılardan her biri dahi mensup olduğu derece namına satış isteyebilir.

Talep hakkı

MADDE 108 — Haczi muvakkat olan alacaklı satış talebinde bulunamaz ve hakkında 106 inci maddedeki müddetler cereyan etmez.

Muvakkat haciz halinde

MADDE 109 — Satış bedeli, haklarında haciz katılmış olan alacakların mecmu miktarına baliğ olursa satış tatil edilir.

satışın tatili

Muvakkaten haczedilmiş olan mallar ancak 113 üncü maddenin son fıkrasında yazılı hallerde satılabilir .

Haczin kalkması

MADDE 110 — Bir malın satılması kanunî müddet için de istenmez veya talep geri alındıpta bu müddet içinde yenilenmezse o mal üzerindeki haciz kalkar.

Taksitle ödeme

MADDE 111 — Borçlu alacaklının satış talebinden evvel borcunu muntazam taksitlerle ödemeği taahhüt eder ve birinci taksiti de derhal verirse icra muamelesi durur.

Şukadar ki borçlunun kâfi miktar malı haczedilmiş bulunması ve her taksitin borcun dörtte biri miktarından aşağı olmaması ve nihayet aydan aya verilmesi ve müddetin üç aydan fazla olmaması şarttır.

Taksitlerden biri zamanında verilmezse icra muamelesi kaldığı yerden başlar.

2 - Menkullerin satışı

Müddetler

MADDE 112 — Menkul mallar satış talebinden nihayet bir ay içinde satılır.

Yetişmemiş mahsuller, borçlunun muvafakati olmadıkça satılamaz.

Vaktinden evvel satış

MADDE 113 — Alacaklı talep etmeden borçlunun talebile de satış yapılabilir.

İcra memuru kıymeti süratle düşen veyahut muhafazası masraflı olan malların satılmasına her zaman karar verebilir.

Artırma hazırlık tedbirleri

MADDE 114 — Satış açık artırma ile yapılır. Artırmanın yapılacağı yer, gün ve saat daha evvel ilân olunur.

İlânın şekli, artırmanın tarzı, yer ve günü ve gazete ile yapılıp yapılmıyacağı icra memurluğunca alâkadarların menfaatlerine en muvafık geleni nazarı dikkate alınarak tayin olunur.

İhalenin yapılması ve geri bırakılması

MADDE 115 — Satılığa çıkarılan mal üç defa bağırıldıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Şu kadarki artırma bedeli malın tahmin edilmiş kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmak ve satışı istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o mal ile temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların meemuundan fazla olmak şarttır.

Artırma bu miktara baliğ olmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır ve artıranlar taahhütlerinden kurtulurlar.

İkinci artırma

MADDE 116 — İkinci artırma ilk artırmayı takip eden on beş gün içinde yapılır. 114 üncü madde hükmü tatbik olunur.

İkinci artırmada mal en çok artıranın üstünde bırakılır. Şu kadar ki satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o mal ile temin edilmiş ise bu suretle rüçhanı olan alacakların meemuundan fazla olmak şarttır.

Böyle fazla bir bedel ile alıcı çıkmazsa satış talebi düşer.

Altın ve gümüş eşya

MADDE 117 — Altın ve gümüş eşya maden halindeki kıymetlerinden daha aşağı bir bedel ile satılamaz.

MADDE 118 — Satış peşin para ile yapılır. Ancak icra memuru müşteriye yedi günü geçmemek üzere bir mühlet verebilir. Satılan mal bedeli alınmadan teslim olunmaz. Verilen mühlet içinde müşteri bedelin hepsini vermezse icra dairesince mal yeniden artırıma çıkarılır ve 116 mnci maddenin ikinci fıkrası tatbik olunur.

Mal kendisine ilk ihale edilen kimse ve kefilleri iki artırma arasındaki farktan ve diğer zararlardan mesuldürler. Faiz yüzde beş olarak hesap edilir.

Bu fark ve faiz ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur.

MADDE 119 — Aşağıdaki hallerde satış pazarlık suretile yapılabilir:

- 1 - Bütün alâkadarlar isterse ;
- 2 - Borsa veya piyasada fiatı bulunan kıymetli evrak veya diğer mallar için o günün piyasasında mukarrer fiat teklif edilirse ;
- 3 - Artırmada maden kıymetini bulmamış olan altın ve gümüş eşyaya bu kıymet verilirse ;
- 4 - 113 üncü maddenin ikinci fıkrasında gösterilen haller bulunursa ;
- 5 - Maheuz malların muhammen kıymeti yüz lirayı geçmezse.

MADDE 120 — Hacze iştirak eden bütün alacaklılar muvafakat ederlerse borçlunun borsada ve piyasada fiatı olmayan alacakları, ödeme yerine geçmek üzere itibarî kıymetlerle kendilerine veya hesaplarına olarak içlerinden birine devredilir. Bu halde alacaklılar, alacakları nisbetinde borçlunun haklarına halef olurlar.

Aynı suretle hacze iştirak edenlerin hepsi veya içlerinden birisi borçlunun üçüncü bir şahıstaki alacağının tahsilini veya böyle bir şahsa karşı haiz olduğu dava hakkının kullanılmasını, masraf kendilerine ait olmak ve fakat haklarına halel gelmemek şartıyla üzerlerine alabilirler.

Bu suretle elde edilecek para ilk önce üzerlerine alanların alacak ve masraflarının ödenmesine karşılık tutulur.

MADDE 121 — Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf olunan bir mal hissesi gibi yukarıki maddelerde gösterilmeyen başka nevi malların satılması lâzımgelirse icra memuru satışın nasıl yapılacağıın tetkik merciinden sorar.

Merci, ikametgâhları malûm olan alâkadarları davet ve gelenlerini dinledikten sonra açık artırma yaptırabileceği gibi satış için bir memur da tayin edebilir, yahut iktiza eden diğer bir tedbiri alabilir.

MADDE 122 — Aile mal ortaklığında bir hissenin satışı

Satış bedelinin ödenmesi, ihale farklarının tahsili sureti

Pazarlık suretile satış

Ödeme yerine alacaklıların devri

Paraya çevirmenin diğer tarzı
İştirak halinde mulkiyet hisseleri

Aile mal ortaklığı

121 inci maddeye göre yapılır. Kanunu medeninin 331 inci maddesi hükümleri mahfuzdur.

3 - Gayrimenkullerin satışı

Satış müddeti

MADDE 123 — Gayrimenkuller, satış talebinden nihayet iki ay içinde icra dairesi tarafından açık artırma ile satılır.

Artırma şartları,
1 - Şartnamenin açık
bulundurulması

MADDE 124 — İcra dairesi gayrimenkulün bulunduğu yerin âdetlerine göre en elverişli tarzda artırma şartlarını tesbit eder.

Bunları ihtiva eden şartname artırmadan evvel en az on gün müddetle icra dairesinde herkesin görmesi için açık bulundurulur.

Artırmaya iştirak edeceklerin, gayrimenkulün muhammen kıymetinin yüzde yedi buçluğu nisbetinde pey akçası veya millî bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri şartnameye yazılır.

Satılığa çıkarılan gayrimenkul üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıki fıkrada yazılı nisbet raddesinde ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçası ve teminat aranmaz.

2 - Mündericati

MADDE 125 — Artırma şartnamesinde gayrimenkulün, üzerindeki irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyetleri, ipotekler, ipotekli borç senetleri, irat senetleriyle birlikte satıldığı ve borçlunun bu gayrimenkul ile temin edilmiş şahsî borçlarının da alıcıya intikal edileceği tasrih olunur.

İpotek ve ipotekli borç senedile temin edilmiş olupta bu suretle müşteriye devrolunan borçtan asıl borçlunun kurulması alacaklının müracaat hakkının mahfuz olduğunu ihaleden itibaren bir sene içinde kendisine bildirmemiş olmasına bağlıdır (K. M. 803).

Gayrimenkul rehinele temin edilmiş muaccel borçlar, müşteriye devredilmeyip satış bedelinden tercihan ödenir.

Artırma şartnamesinde hangi masrafların müşteriye ait olacağı tasrih olunur.

Artırmanın ilânı ve
alâkadarlara ihtar

MADDE 126 — Artırma en az, satıştan bir ay evvel ilân olunur. İlânda:

1 - Satışın yapılacağı yer, gün ve saat;

2 - Artırma şartnamesinin hangi tarihten itibaren herkes tarafından görülebileceği;

3 - Tayin edilen zamanda artırma bedeli, gayrimenkulün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son artırmanın taahhüdü baki kalmak üzere artırmanın on beş gün daha temdit edilmiş olacağı ve on beşinci günü aynı saatte gayrimenkulün en çok artırana ihale edileceği;

4 - İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri-

menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile yirini gün içinde icra dairesine bildirmeleri yazılır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları da ilâve edilir.

Bu ihtar irtifak hakkı sahiplerine de yapılır.

114 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü gayrimenkulün satış ilânı hakkında da caridir.

MADDE 127 — Malûm ikametgâhları veya mümessilleri varsa ilânın birer sureti borçluya ve alacaklıya ve gayrimenkulün tapu sicilinde kayıtlı bulunan bütün alâkadarlarına tebliğ olunur.

Ayrıca tebliğler

MADDE 128 — İcra memuru satışa başlamazdan evvel gayrimenkul üzerindeki tapu siciline mukayyet veya resmî senede müstenit olan mükellefiyetlerin hepsinin bir listesini yapar ve bu listeyi haczedenlerle borçluya tebliğ eder ve itirazlarını bildirmeleri için üç gün mühlet verir. 96 ve 97 inci maddeler hükümleri burada da caridir.

Mükellefiyetlerin listesi

İcra dairesi mükellefiyetlere göre gayrimenkulün kıymetini takdir ettirerek ipotekle temin edilmiş olanlara ve alacaklılara tebliğ eder.

MADDE 129 — Gayrimenkul üç defa bağrıdıktan sonra en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki artırma bedeli gayrimenkul için tahmin edilmiş olan kıymetin en az yüzde yetmiş beşini bulmak lâzımdır.

İhale

Şayet satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar o gayrimenkulle temin edilmiş ise artırma bedelinin bu suretle rüçhanı olan alacakların mecnuundan fazlaya çıkması da şarttır.

Artırmada yukarıki iki fıkrada yazılı miktar elde edilmişse en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere gayrimenkul, artırma ilânında gösterilen on beş gün nihayetinde en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki ikinci fıkradaki bedel yine elde edilemezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

MADDE 130— Satış bedeli peşin ödenir. Ancak icra memuru alıcıya yedi günü geçmemek üzere bir mühlet verebilir.

Ödeme usulü

MADDE 131 — Satış bedelinin ödenmesi için mühlet verilmiş ise para verilinceye kadar hasar ve masrafı müşteriye ait olmak üzere gayrimenkul, icra dairesi tarafından idare olunur. Bu müddet içinde icra dairesinin müsaadesi olmaksızın tapuca hiç bir tescil yapılamaz. İcra dairesi satış bedelini temin için ayrıca teminat gösterilmesini isteyebilir.

Ödeme müddeti içinde gayrimenkulün idaresi

Sonradan tesis edilen gayrimenkul mükellefiyetleri ve ipotekli ve mahcuz gayrimenkullerin kiralanmasında hüküm

MADDE 132 — Alacak bir gayrimenkul ile temin edildikten sonra borçlu o gayrimenkul üzerinde alacaklının rızası olmaksızın bir irtifak hakkı yahut bir gayrimenkul mükellefiyeti tesis ederse bu tesis alacaklının hakkına tesir etmez ve alacaklı gayrimenkulün o hak ile birlikte veya o haktan âri olarak arttırmaya çıkarılmasını isteyebilir.

Gayrimenkul haktan âri olarak satılıpta bedeli alacaklının alacağından fazla çıkarsa o hakkın takdir edilecek kıymeti ödenmek üzere bedelin fazlası hak sahibine tahsis edilir.

İpotek yapılmış olan gayrimenkulü borçlu alacaklının rızası olmaksızın başkasına kiraya verir ve keyfiyeti tapuya tescil ettirirse bu tescil ipotekli alacaklının hakkına tesir etmez.

Bu hüküm haczedilmiş olan gayrimenkullerde de caridir.

İhale feshi ve farkının tahsili

MADDE 133 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı feshedilir ve kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona ihale edilir. O da razı olmaz veya bulunamazsa icra dairesince hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılır. Bu arttırmayı alâkadarlara tebliğe hacet olmayıp yalnız ilânla iktifa olunur ve en çok arttırana ihale edilir.

Her iki halde birinci ihale edilen kimse iki ihale arasındaki farktan ve diğer zararlardan mesuldür.

İhale farkı ve geçen günlerin faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur. Faiz yüzde beşten hesap olunur.

İhale neticesi ve feshi

MADDE 134 — İcra dairesi tarafından gayrimenkul kendisine ihale edilen alıcı o gayrimenkulün mülkiyetini iktisap etmiş olur.

İhale feshi yalnız tetkik merciinden şikâyet yoluna istenebilir. İhale tarihi şikâyet için muayyen müddete başlangıç sayılır.

Tetkik merciinin vereceği karar on gün içinde temyiz olunabilir.

Tescil için tapu idaresine yapılacak tebligat şikâyet için muayyen müddetin geçmesinden ve eğer şikâyet edilmişse şikâyetin intacından sonra yapılır.

Tescil için tapuya tebliğ ve zorla çıkarma

MADDE 135 — Gayrimenkul alıcıya ihale edilip bedeli alındıktan sonra alıcı namına tescil edilmesi için (134) üncü maddede yazılı müddete riayet edilerek tapuya müzekkere yazılır.

Gayrimenkul borçlu tarafından veya hacizden evvelki bir tarihte yapıldığı tevsiğ edilmiş bir akte müstenit olmayarak başkaları tarafından işgal edilmekte ise on beş gün içinde tahliyesi için borçluya veya işgal edene bir tahliye emri teb-

liğ edilir. Bu müddet içinde tahliye edilmezse zorla çıkarılıp gayrimenkul alıcıya teslim olunur.

MADDE 136 — Bu fasla hükümleri gemilere de şamildir.

Gemiler hakkında

MADDE 137 — Aile yurtlarına dair kanunu medeni hükümleri mahfuzdur.

Aile yurtları

4 - Paranın paylaşılması

MADDE 138 — Mahcuz mallar tamamile satıldıkta bedelleri alâkadarlara hisselerine göre paylaşılır. Ve bir kısmı satıldıkta icabına göre bedeli hisseleri nisbetinde alâkadarlara avans olarak dağıtılır.

Paraların paylaşılma-
sı zamanı, masraflar ve
vekâlet ücreti

Haciz, paraya çevirme ve paylaşırma gibi bütün alacaklıları alâkadar eden masraflar önce satış tutarından alınır ve artan para takip masrafları ve işlemiş faizler dahil olduğu halde alacakları nisbetinde paylaşılır.

Takip, avukat veya dava vekili marifetile yapılmış ve ücret talep edilmişse alacağın yüzde üçünden aşağı olmamak üzere icra menuru tarafından takdir olunacak ücret te takip masrafına dahildir.

Muvakkat hacizler için ayrılmış hisseler vaziyet anlaşılinceye kadar sağlam bir bankaya, banka bulunmayan yerlerde mahkeme veya icra sandıklarına yatırılır.

MADDE 139 — Satış tutarı bütün alacakları ödemiye yetmezse icra memuru kendiliğinden yeni hacizler yaparak haczi tamamlar; ancak bu suretle haczolunan mallar üzerinde sonra gelen derecelerin evvelce koydurdukları hacizler varsa bu hacizlerin doğurduğu haklara hâlel gelmez. Yeniden haczedilen mallar ayrıca satış talebine hacet kalmaksızın ve mümkün olduğu kadar çabuk satılır.

İcra dairesinin tamam-
lama hacizleri

MADDE 140 — Satış tutarı bütün alacakların alacağını tamamen ödemiye yetmezse icra dairesi alacaklıların bir sıra cetvelini yapar.

Sıra cetveli

Alacaklılar 206 inci madde mucibince iflâs halinde hangi sıraya girmeleri lâzımgeliyorsa o sıraya kabul olunurlar.

Bununla beraber ilk üç sıraya kayıt için muteber olan tarih haciz talebi tarihidir.

MADDE 141 — Sıra cetvelinin birer sureti icra dairesi tarafından alâkadarlara tebliğ edilir.

Cetvel suretlerinin teb-
liği

MADDE 142 — Cetvel suretinin tebliğinden yedi gün içinde her alacaklı takibin icra edildiği mahal mahkemesinde alâkadarlar aleyhine dava etmek suretile cetvel mündericetine itiraz edebilir.

Cetvele itiraz

Dava seri muhakeme usulile görülür.

İtiraz alacağın esas ve miktarına taallûk etmeyip yalnız sıraya dairse şikâyet yolile tetkik merciine arz olunur.

Merciin bu hususa dair vereceği kararlar on gün içinde temyiz olunabilir.

Borç ödemededen aciz vesikası

MADDE 143 — Alacaklı alacağının tamamını alamamışsa kalan miktar için kendisine aciz vesikası verilir.

Bu vesika ile 105 inci maddedeki vesika borcun ıkrarını mutazammın senet mahiyetinde olup alacaklıya 277 inci maddede yazılı hakları verir.

Alacaklı aciz vesikasını aldığı tarihten bir sene içinde takibe teşebbüs ederse yeniden ödeme emri tebliğine lüzum yoktur.

Aciz vesikasında yazılı alacak miktarı için faiz istenemez. Kefiller, müşterek borçlular ve borcu tekeffül edenler bu miktar için vermeğe mecbur oldukları faizlerden dolayı borçluya rücu edemezler.

Bu borç borçluya karşı müruru zamana tâbi değildir, fakat borçlunun mirasçıları, mirası kabullerinden bir sene içinde alacaklı hakkını aramamış ise, müruru zaman iddia edebilirler.

Senedin geri verilmesi ve ilâmın icrası vesikası

MADDE 144 — Alacağı tamamen ödenmiş olan alacaklıya ait senet icra dairesince borçluya verilir.

Alacağının yalnız bir kısmı ödenmiş olan alacaklı, senedini geri alabilir. Şu kadar ki, icra dairesi senede bundan sonra ne miktar para için muteber olacağını yazar yahut senedin mahiyetine göre alâkadar dairelere yazdırır.

İlâmların icrasında borçlu isterse kendisine ilâmın tamamen veya kısmen icra edilmiş olduğuna dair bedava ve pul-suz bir vesika verilir.

Bir gayri menkulü paraya çeviren icra dairesi o gayri menkul üzerindeki irtifak haklarına, gayri menkul mükellefiyetlerine ve gayri menkul rehin haklarına dair kayitlerin tapu sicilinden terkin ve nakillerini de yaptırır.

Beşinci bap

Rehinin paraya çevrilmesi yolile takip

Takip talebi

MADDE 145 — Menkul rehini veya ipotekle temin edilmiş olan bir alacaktan dolayı takip talebinde bulunan şahıs 58 inci maddede yazılanlardan başka merhunun ne olduğunu, ve merhun üçüncü şahıs tarafından verilmiş veya rehinin mülkiyeti üçüncü bir şahsa geçmiş ise onun da ismini zikre mecburdur.

Menkul bir rehinin paraya çevrilmesi için takip talebinde bulunan alacaklı merhun üzerinde sonra gelen bir rehin hakkı bulunan üçüncü şahıs varsa onun da ismini talebinde beyan

eder ve icra dairesi keyfiyeti üçüncü şahsa bir ihbarname ile bildirir.

MADDE 146 — Takip talebi üzerine icra dairesi aşağıdaki kayıtlara uygun olmak üzere 60 inci maddeye göre ödeme emri yazar.

1 - Ödeme müddeti, menkul rehinde on beş gün, gayrimenkul rehinde otuz gündür.

2 - On gün içinde itiraz olunmaz veya 1 numaralı fıkrada yazılı müddetler içinde borç ödenmezse rehnin satılacağı ihtar edilir.

Rehin kiraya verilmiş bir gayrimenkul ise icra dairesi kiracılara da takipten haber verir.

MADDE 147 — Rehin üçüncü bir şahıs tarafından verilmiş veya rehnin mülkiyeti üçüncü bir şahsa geçmiş ise ikametgâhı belli olmak şartile ödeme emri onlara da tebliğ olunur.

Kanunu medeninin 800 ve 801 inci maddelerine göre ipotekten kurtarma muamelesi başlamış bulunursa bu muameleleni sonunda alacaklı kurtarılan gayrimenkul üzerinde takip ettiği alacağı için rehin hakkının baki olduğunu icra dairesine karşı ispat etmedikçe o gayrimenkul satılamaz.

Ödeme emrine itiraz hakkında 63 den 71 inci maddeye kadar olan hükümler tatbik olunur. Şu kadar ki noterden tasdikli veya imzası ikrar edilmiş bir senede müstenit olmayan rehin iddialarına karşı borçlu tarafından itiraz vukuunda takip durur. Alacaklı mahkemeye müracaatla rehin hakkının tanınması için dava açabilir.

MADDE 148 — Alacaklı menkul rehin satışını ödeme emrinin tebliğinden sonra nihayet altı ay içinde ve gayrimenkul rehnin satışını da aynı tarihten sonra nihayet iki sene içinde isteyebilir.

Satış yukarıdaki fıkrada gösterilen müddetler içinde talep olunmaz veya talep geri alınıpta bu müddetler içinde yenilenmezse takip düşer.

İtiraz vukuunda davanın açılmasından hüküm katileşinceye kadar geçen müddet hesaba katılmaz.

MADDE 149 — Satılması talep edilen rehin hakkında 87 inci maddenin 1 inci fıkrasile 92 inci maddenin 2 inci fıkrası ve 93,96 ve 97 inci maddelerin hükümleri kıyas yolile tatbik olunur.

MADDE 150 — Rehin 112 inci maddeden 137 inci maddeye kadar olan hükümlere göre satılır.

MADDE 151 — Rehin bedelinden masrafların çıkarılmasında ve artanın alacaklılar arasında paylaşılmasında

Ödeme emri

Rehin sahibi üçüncü şahsın vaziyeti

Paraya çevirme müddeti

Paraya çevirme usulü

Artırmalar

Paylaştırma

138 inci madde hükmü tatbik olunur.

Satış tutarı alacaklıların alacağını ödemeğe yetmezse icra memuru 206 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre alacaklıların her birine ait sıra ve payları tayin eder.

141, 142 ve 144 üncü maddelerin hükümleri burada da earıdır.

**Rehinin yetmemesi ve-
sikas**

MADDE 152 — Rehin, satış istiyenin alacağına derece itibarile rüçhamı olan diğer rehinli alacaklıların mecmuundan fazla bir bedel ile alıcı çıkmamasından dolayı satılamazsa veya satılıpta tutarı takip olunan alacağa yetmezse alacaklıya bütün veya geri kalan alacağı için bir vesika verilir.

Bu suretle mahrum kalan alacaklı, alacağı ırat senedinden veya diğer bir gayrimenkul mükellefiyetinden doğmadıkça borçlunun sıfatına göre iflâs veya haciz yoluna gidebilir.

İpotekli alacakta alacaklının gaip bulunması veya borcu almaktan imtina

MADDE 153 — İpotekle temin edilmiş ve vadesi gelmiş bir alacağın borçlusu icra dairesine müracaatla alacaklısının gaip ve ikametgâhının meçhul bulunduğunu veya borcu almaktan ve ipoteği çözmekten imtina ettiğini beyan ederse icra dairesi on beş gün içinde daireye gelerek parayı almasını ve ipoteği çözmelerini alacaklıya usulüne göre tebliğ eder. Alacaklı bu müddet içinde gelmediği veya gelipte kanunen makbul bir sebep beyan etmeksizin parayı almaktan ve ipoteği çözmekten imtina eylediği takdirde borçlu borcunu icra dairesine tamamilen yatırırca tetkik mercii verilen paranın alacaklı namına hıfzına ve ipotek kaydının terkinine karar verir. Bu karar tapu dairesine tebliğ edilerek ipotekli gayrimenkulün siciline geçirilir.

Vadesi gelmiyen borcun ipotek senedi mucibince işlemiş ve işliyecek bütün faizleri ile birlikte tediyesini deruhte eden borçlu hakkında da yukarıki hüküm cereyan eder.

Altıncı bap

İflâs yolile takip

I - Salâhiyet

İflâs takiplerinde salâhiyetli merci

MADDE 154 — İflâs yolile takipte salâhiyetli merci, borçlunun merkezi muamelâtının bulunduğu mahaldeki icra dairesidir.

II - İflâs yolile adi takip

Ödeme emri ve mün-dericats

MADDE 155 — Borçlu iflâs yolile takibe tâbi şahıslardan olupta alacaklı isterse ödeme emrine on gün içinde borç ödenmediği takdirde alacaklının mahkemeye müracaatla iflâs talebinde bulunabileceği ve borçlunun gerek borcu ve gerek

endisinin iflâsa tâbi kimselerden olmadığına dair itirazı varsa gene bu müddet içinde istida ile icra dairesine bildirmesi izumu ve konkordato teklif edebileceği ilâve olunur.

MADDE 156 — Ödeme emrindeki müddet içinde borçlu tarafından itiraz olunmamışsa alacaklı bir istida ile ticaret mahkemesinden iflâs kararı isteyebilir.

Bu istidaya borçlunun ödeme emrine itiraz etmediğine dair icra dairesinden alınacak vesikanın raptedilmesi lâzımdır.

Borçlu ödeme emrine itiraz etmişse takip durur ve alacaklı bu itirazın refiile beraber borçlunun iflâsına karar vermesini bir istida ile ticaret mahkemesinden isteyebilir.

İflâs istemek hakkı ödeme emrinin tebliği tarihinden bir ne sonra düşer.

MADDE 157 — İflâs talebini geri alan alacaklı bir ay geçmedikçe bu talebini yenileyemez.

MADDE 158 — Alacaklının iflâs talebi üzerine ticaret mahkemesi icra dosyasını elbederek ve seri usulü muhakeeye göre duruşma yaparak gerek iflâs talebini ve gerek iraz ve defileri tetkik ve intaç eder. Şu kadar ki borçlunun iraz ve defileri varit görülmezse mahkeme on gün içinde onun ifa veya o miktar meblâğın mahkeme veznesine teslim edilmesini borçluya emreder. Borçlu intina ederse iflâsına karar verilir.

MADDE 159 — İflâs talebi halinde mahkeme ilk önce alacaklıların menfaati için zarurî gördüğü bütün muhafaza tedbirlerini emredebilir. Bu emirler iflâs dairesince tenfiz olur.

MADDE 160 — İflâs isteyen alacaklı ilk alacaklılar toplanmasına kadar olan masraflardan mesuldür.

Mahkeme masrafların peşin verilmesini isteyebilir.

MADDE 161 — İflâs talebinde bulunan alacaklı isterse, mahkeme borçluya ait malların bir defterinin tutulmasına karar verebilir. Bu defter iflâs dairesi tarafından tutulur.

Borçlunun mallarını göstermemesi ve kilitli yerlerini manası gibi hallerde 80 ve 81 inci maddeler hükmü tatbik olur.

MADDE 162 — Borçlunun ve ailesinin idareleri için iflâs memurunun bıraktığı mallar müstesna olmak üzere borçlu, defteri yapılmış olan malları aynen veya kıymetile istediği zaman vermeğe mecburdur.

MADDE 163 — Takipte bulunan bütün alacaklılar razı

İflâs talebi ve müddet

Talebin geri alınması
ve yenilenmesi

Muhakeme usulü

Muhafaza tedbirleri

Masrafların peşin ve-
rilmesi

Defter tutulması
1 - Usulü

2 - Netjceleri

3 - Devam müddeti

olurlarsa yapılan defter iflâs memuru tarafından iptal olunur.

Defterin hükmü mahkemece temdit edilmemişse yapıldığı tarihten dört ay sonra kendiliğinden ortadan kalkar.

Temyize müracaat

MADDE 164 — Ticaret mahkemesince verilen nihaî kararlar aleyhine tebliğinden on gün içinde temyize müracaat olunabilir.

İflâs tarihi

MADDE 165 — İflâs hükmüyle açılır ve bu hükümde açılma anı gösterilir.

İflâs kararının tebliğ ve ilânı

MADDE 166 — İflâs kararı, iflâs dairesine bildirilir.

Daire, kararı hemen tapuya, ticaret sicil memurluğunu, gümrük ve posta idarelerine ve diğer lâzımgelenlere bildir mekle beraber ilân eder.

İflâsın kapandığı veya kaldırıldığı da aynı suretle bildirilir ve ilân edilir.

III - Çekler ve poliçeler ve emre muharrer senetler hakkında takip

Ticari senetler için takip usulünün kabulü şartları

MADDE 167 — Alacağı çek veya poliçe yahut emre muharrer senede müstenit olan şahıs bu alacak rehinle temin edilmiş olsa bile borçlunun sıfatına bakılmaksızın çek ve poliçe ve emre muharrer senetler için bu fasılda yazılı takip usulünün tatbikını istiyebilir.

Alacaklı talebine senedi rapteder ve borç ödenmediği takdirde haciz yahut iflâstan hangisini istiyeceğini bildirir.

Ödeme emri

MADDE 168 — Alacaklı takibi noticesinde iflâs istiyeceğini talebinde bildirmişse icra memuru hemen tebliğ edeceği ödeme emrinde:

1 - 58 inci maddedeki kayıtlar;

2 - Borç ve masrafların beş gün içinde ödenmesi ve takibin mevzuu teminat ise bu müddet içinde teminatın verilmesi;

3 - Borçlunun itirazı varsa beş gün içinde istida ile icra dairesine bildirmesi;

4 - Borç ödenmediği veya müddeti içinde itiraz edilmediği halde borçlunun 171 inci madde hükmüne maruz kalacağı yazılır.

Alacaklı talebinde haciz istiyeceğini bildirmişse ödeme emri 58 ve 60 mci maddelere göre yazılır. Ancak ödeme itiraz ve mal beyanı müddetlerinin beş gün olduğu gösterilir.

İtiraz vesikası

MADDE 169 — Borçlu isterse itiraz eylediğine dair kerdisine bedava ve pulsuz bir vesika verilir.

Alacaklıya verilecek vesika

MADDE 170 — Borçlu tarafından ödeme emrine müddeti içinde itiraz edilip edilmediğine dair alacaklının talebil

itirazı müteakip veya müddet geçtikten sonra icra daire-since bir vesika verilir.

MADDE 171 — İtiraz üzerine takip durur.

İflâs istiyeceğini bildirmiş olan alacaklı itirazın refi ile beraber borçlunun iflâsına karar verilmesini arzuhal ile ticaret mahkemesinden talep edebilir. Mahkemece 158 inci madde hükümleri tatbik olunur.

164 üncü madde hükmü burada da caridir.

MADDE 172 — Haciz istiyeceğini bildirmiş olan alacaklı itirazın refi hakkındaki talebini icra dairesine bildirir. Daire, bu talep üzerine dosyayı ticaret mahkemesine gönderir. Mahkemece 18 inci madde hükmü tatbik olunur.

63 üncü madde ile 65 inci maddeden 72 inci maddeye kadar olan hükümler bu halde de caridir.

MADDE 173 — Bir çek veya poliçe yahut emre muharrer senedin takip edilen borçlusu birden ziyade olupta hepsi iflâsa tâbi şahıslardan ise alacaklının cümlesi hakkında aynı talepte bulunması lâzımdır. Bu halde borçlu tarafından itiraz vukuunda talebin mahiyetine göre 171 inci veya 172 inci madde hükümleri tatbik olunur.

Bir senetle takip edilen borçlular içinde iflâsa tâbi olmayan bir şahıs bulunupta alacaklı borçluların sıfatına göre bir kısmı hakkında iflâs ve diğerleri için de haciz talep etmişse borçlular tarafından vaki olacak itirazın refi ile beraber iflâsa tâbi olanların iflâsına ve olmayanlardan alacağının tahsiline karar verilmesini ticaret mahkemesinden arzuhal ile talep eder. Bu takdirde mahkeme 158 inci maddeye ve borçluların sıfatlarına göre iflâsa ve alacağın tahsiline hükmeder.

164 üncü madde hükmü bu hallerde de caridir.

MADDE 174 — Her kim takibe itiraz etmemesi yüzünden borçlu olmadığı bir parayı ödemişse 72 inci madde mucibince geri alma hakkını haizdir.

172 inci maddeye göre itirazın reddinden sonra ödenmiş olan böyle bir para hakkında da hüküm aynidir.

MADDE 175 — İtiraz etmiyen veya itirazı 172 inci maddeye göre reddedilen borçlu iflâsa tâbi kimselerden değilse yahut iflâs talep edilmemişse alacaklı icabında itirazın reddi hakkındaki kararı göstererek haciz talebinde bulunabilir ve takibe haciz yolile devam olunur.

MADDE 176 — İflâs talebi, çek ve poliçe ve emre muharrer senede müstenit olduğu hallerde de 157, 159, 160, 165 ve 166 inci maddeler hükümleri cereyan eder.

İtiraz ve iflâs talebi üzerine muhakeme usulü ve karar

Haciz istenen takipte itiraz

Ticari senetlerle birden ziyade borçlular hakkında takip talebi, itiraz ve iflâs kararı

İstirdat davası

İflâsa tâbi olmayan borçlular hakkında yapılacak muamele

Çek poliçe ve emre muharrer senede müstenit iflâsa muhafaza tedbirleri

IV - Doğrudan doğruya iflâs halleri

Evvelce takibe hacet kalmaksızın iflâs
A - Alacaklının talebi

MADDE 177 — Aşağıdaki hallerde alacaklı evvelce takib hacet kalmaksızın iflâsa tâbi borçlunun iflâsını isteyebilir

- 1 - Borçlunun malûm ikametgâhı olmaz, taahhütlerinde kurtulmak maksadile kaçar, alacaklıların haklarını ihlâ eden hileli muamelelerde bulunur veya bunlara teşebbüs ede yahut haciz yolile yapılan takip sırasında mallarını saklarsa
- 2 - Borçlu ödemelerini tatil etmemiş bulunursa;
- 3 - 301 inci maddedeki hal varsa;
- 4 - İlâma müstenit alacak icra emrile istenildiği hald ödenmemişse.

Türkiyede bir ikametgâhı veya mümessili bulunan borçlu dinlenmek için kısa bir müddette mahkemeye çağırılır.

B - Borçlunun müra-caatile

MADDE 178 — Borçlu aciz halinde bulunduğunu bildi rerek salâhiyetli mahkemeden iflâsını isteyebilir.

İflâsa tâbi bir borçlu aleyhine alacaklılarından birinin haciz yolile takibi neticesinde yapılan haciz borçlunun yar mevcudunun elinden çıkmasına sebep olupta kalanı muacece ve vadesi bir sene içinde hulûl edecek diğer borçlarını öde miye yetişmiyorsa borçlu derhal acizini bildirerek iflâsını istemeğe mecburdur.

Anonim ve kooperatif şirketlerin iflâsı

MADDE 179 — Anonim veya ticarî kooperatif bir şirketin borçları mevcut ve alacağından ziyade olduğu idare meclisi ve şirket tasfiye halinde ise tasfiye memurları tarafından beyan veya alacaklı tarafından ispat edilirse önce takibe hacet kalmaksızın iflâsına karar verilir.

Reddoluunan miraslar

MADDE 180 — Reddoluunan mirasların tasfiyesi sekin zinci bap hükümlerine göre ait olduğu mahkemeye yapılır Terekenin resmen tasfiyesine dair kanunu medeni hükümler mahfuzdur.

Usul

MADDE 181 — 159, 160, 164, 165. ve 166 inci maddeler bu fasıl hükmüne göre vukua gelen iflâslara da tatbik olunur

V - İflâsın kaldırılması

İflâsın kaldırılması

MADDE 182 — Borçlu bütün alacaklılarının taleplerinin geri aldıklarına dair bir beyanname veya teknil alacaklıların itfa olunduğu hakkında bir vesika gösterir veya aktolunarak konkordato tasdik edilirse mahkeme, iflâsın kalkmasına ve borçlunun serbestçe tasarrufu için mallarının kendisine iadesine karar verir.

İflâsın kalkmasına, alacak hakkındaki taleplerin kayd için muayyen müddetin bitmesinden iflâsın kapanmasına kadar karar verilir.

İflâsın kaldırıldığı ilân olunur.

MADDE 183 — Bir tereke 180 inci madde mucibince tasfiye halinde bulunur ve tasfiyenin kapanmasından evvel mirasçılardan biri gelerek mirası kabul eylediğini bildirirse borçların ödenmesi için mirasçının teminat göstermesi mukabilinde mahkeme tasfiyeyi durdurur.

İreddolunmuş bir miras tasfiyesinin durdurulması

Yedinci bap

İflâsın hukukî neticeleri

1 - Borçlunun malları hakkında iflâsın neticeleri

MADDE 184 — İflâs açıldığı zamanda müflisin haczi kabil bütün malları hangi yerde bulunursa bulunsun bir masa teşkil eder ve alacakların ödenmesine tahsis olunur. İflâsın kapanmasına kadar müflisin uhdesine geçen mallar masaya girer.

İflâs masası

Müflis namına gelen mektuplar iflâs idaresi tarafından açılır ve sair mevcudelerin de masaya gönderilmesi posta idaresine bildirilir.

MADDE 185 — Üzerinde rehin bulunan mallar rehin sahibi alacaklının rüçhan hakkı mahfuz kalmak suretile masaya girer ve iflâs idaresi tarafından en yakın ve münasip zamanda paraya çevrilip muhafaza ve satış masrafları çıkarıldıktan sonra rehinli alacaklıya hakkı verilir.

Masaya girecek rehiner

Rehinin kıymeti rehinle temin edilen alacağa kâfi gelmeyeceği borsa rayicile tahakkuk eder ve mürtehin rehinin satılmasını istemezse rehin, masadan muvakkaten çıkarılır.

Rehinli alacak sahibi bu işlere ait muamelelerden dolayı tetkik merciine şikâyet hakkını haizdir.

MADDE 186 — İhtiyaten haczedilmiş mallarla iflâs açıldığı zaman paraya çevrilmemiş mahruz mallar masaya girer.

İhtiyaten veya icraen mahruz şeyler

İflâs açılmadan evvel paraya çevrilerek alacaklılara paylaştırılmıyan veya alacaklı namına icra veznesine yatırılmıyan mahruz malların bedeli de masaya intikal eder.

MADDE 187 — 201 inci madde ile 277 den 284 üncüye kadar olan maddeler mucibince iptal davasına mevzu olabilecek bütün şeylerin masaya intikali için iflâs idaresi lâzımgelen davaları açar.

İptal davasına tâbi haklar

MADDE 188 — Sırf bedelini tahsil etmek için yahut tayin edilen ilerideki bir tediye karşılık olarak müflise devredilmiş olan hamiline veya emre muharrer senetleri devredenler geriye isteyebilir.

Bedelinin tahsili için verilmiş emre veya hâmiline muharrer senetler

MADDE 189 — Müflis başkasına ait bir malı satıpta iflâsın açılmasından evvel parasını almamış ise mal sahibi,

Başkasına ait malın satış bedeli

bu mal için yapılan masrafların masaya tesviyesi mukabilinde alıcıda olan alacağın kendisine temlikini yahut satılan şeyin bedeli masaya ödenmiş ise bu bedelin kendisine verilmesini isteyebilir.

Satıcının geri alma hakkı

MADDE 190 — Satıldığı ve gönderildiği halde iflâsına hükmolunmazdan evvel müflisin eline geçmeyen mallar için masa tarafından bedeli verilmiş olmadıkça satıcı istirdat iddiasında bulunabilir.

Bu mallar iflâsın ilânından evvel irsaliye mektubu, koşimento, veya tabmiliye senedi ile hüsnü niyet sahibi üçüncü bir şahsa satılmış veya rehnedilmiş olursa bunlar geri alınamaz.

Müflisin tasarrufa ehliyetliliği ve poliçe ödenmesi hükümleri

MADDE 191 — Borçlunun iflâs açıldıktan sonra masaya ait mallar üzerinde her türlü tasarrufu alacaklılara karşı hükümsüzdür.

İflâs açılmadan evvel borçlu tarafından imza edilmiş emre muharrer bir senet veya üzerine keşide olunmuş bir poliçe iflâsın ilânından evvel vadesinde müflis tarafından ödenmiş olursa iflâstan haberdar olmayan ve ödemenin reddi halinde üçüncü bir şahsa rucu hakkını kullanabilecek vaziyette bulunan hâminden ödenen meblâğ geri alınamaz.

Müflise ödeme

MADDE 192 — İflâsın açılmasından sonra müflis hiç bir ödeme kabul edemez. Müflise ödemede bulunan kimse müflisin alacaklılarına karşı ancak masaya giren para veya kıymet nisbetinde borcundan kurtulur. Bununla beraber iflâsın ilânından evvel müflise ödemede bulunan borçlu iflâstan haberi yoksa borcundan kurtulur.

Münferit takiplerin kalkması

MADDE 193 — Borçluya karşı yapılmakta olan takipler iflâsın ilânından sonra düşer. İflâsın tasfiyesi müddetince müflise karşı hiç bir takip yapılamaz.

Hukuk davalarının tatili

MADDE 194 — Müstaecl haller müstesna olmak üzere müflisin müddei veya müddeaaaleyh olduğu hukuk davaları durur ve ancak alacaklıların ikinci toplanmasından on gün sonra devam olunabilir. Bu hükiim şeref ve haysiyete tecavüzden, vücut üzerinde ika olunan zararlardan doğan tazminat davaları ile evlenme, ahvali şahsiye veya nafaka işlerine müteallik ihtilâflara tatbik olunmaz.

Dava durduğu müddetçe mururu zaman ve hakkı düşüren müddetler işlemez.

II - Alacaklıların hakları üzerine iflâsın tesirleri

Müflisin borçlarının muacceliyet kesbetmesi

MADDE 195 — Borçlunun gayri menkul mallarının rehni suretile temin edilmiş olan alacaklar müstesna olmak üzere iflâsın açılması müflisin borçlarını muaccel kılar.

İflâsın açıldığı güne kadar işlemiş faiz ile takip masrafları anaya zammolunur.

Müflisin vadesi gelmemiş faizsiz borçlarından senevi % 5 hesabına iskonto yapılır.

MADDE 196 — Rehin ile temin edilmemiş bütün alacakların faizleri iflâsın açılması ile müflise karşı işlemez.

Faizlerin kesilmesi

MADDE 197 — Alacaklı talikî bir şarta veya gayri muayyen bir vadeye muallak bulunan alacağını da kaydedebilir. Fakat hissesini şartın tahakkukunda veya vadenin hulûlünde alır.

Şarta muallâk alacaklar

Kayı hayatla irat mukavelesinden doğan iddialarda borçlar kanununun 509 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası hükmü caridir.

MADDE 198 — Mevzuu para olmıyan alacak ona muadil bir kıymette para alacağına çevrilir. Şu kadar ki iflâs idaresi taahhüdün aynen ifasını deruhde edebilir. Bu takdirde alacaklı talep ederse iflâs idaresi teminat gösterir.

Mevzuu para olmıyan alacakların paraya çevrilmesi

Borçlar kanununun 290 meı maddesi hükümleri mahfuzdur.

MADDE 199 — İflâsın açılmasından evvel borçluya bir mal satıp teslim eden satıcı fesih ve geri almak hakkını açıkça muhafaza etmiş olsa bile, akti feshedemez ve sattığını geri alamaz.

Tamam olmuş satışların ifası

MADDE 200 — Alacaklı alacağını müflisin kendinde olan alacağı ile takas edebilir.

Takas

Aşağıdaki hallerde takas yapılamaz:

1 - Müflisin borçlusu iflâs açıldıktan sonra müflisin alacaklısı olursa;

2 - Müflisin alacaklısı iflâs açıldıktan sonra müflisin veya masanın borçlusu olursa;

3 - Alacaklının alacağı hamile muharrer bir senede müstenit ise.

Anonim veya ticarî kooperatif bir şirketin iflâsı halinde nizamname mucibince verilmesi lâzımgelen aksiyon bakayaları veya hisseleri şirketin borçlarıyla takas edilemez.

MADDE 201 — Müflisin borçlusu iflâsın açılmasından evvel alacaklısının aciz halinde bulunduğunu bilerek masanın zararına kendisine veya üçüncü bir şahsa takas suretile bir menfaat temin etmek için müflise karşı bir alacak ihdas ederse bu takasa mahkemede itiraz olunabilir.

Takasa itiraz

MADDE 202 — Müflisin kefil olduğu borçlar vadeleri gelmese bile masaya zimmet olarak kaydolunur.

Müflisin kefil olduğu borçlar

Masa ödediği para nisbetinde asıl ve müşterek borçlula-

rin alacaklıları yerine geçer (Borçlar kanunu 496). Asıl borçlunun veya müşterek borçlulardan birinin iflâsı halinde 203 ve 204 üncü maddeler tatbik olunur.

**Müşterek borçluların
bir zamanda iflâsı**

MADDE 203 — Bir borcu birlikte taahhüt edenlerin iflâs muameleleri bir zamana tesadüf ederse alacaklı alacağının tamamını müflislerin her birinin masasından istiyebilir.

Toplanan hisseler alacak yekûnundan fazla ise bu fazla müşterek borçlusuna karşı mükellef olduğu hisseden ziyade ödemede bulunmuş olan masalara intikal eder.

Ödedikleri hisselerin mecmuu alacak miktarını geçmedikçe masaların yekdiğerine rücu hakları yoktur.

**Müflisle birlikte borçlu
tarafından borcun
kısmen ödenmesi**

MADDE 204 — Alacaklı müflisle birlikte borçlu olandan alacağının bir kısmını almış ise müşterek borçlunun müflise rücu hakkı olsun olmasın borcun tamamı masaya kaydolunur.

İflâs masasına kaydolunmak hakkı alacaklının ve müşterek borçlunundur.

Alacaklı masaca yapılan taksimde alacağının tamamına düşen hisseden alacağının tamamıyacak kadarını alır; geriye kalan paradan müşterek borçluya, rücu hakkı olduğu miktara düşen hisse verilir. Artan para da masaya kalır.

**Kollektif şirketin ve
gayrimahdut mesuli-
yetli şirketlerin iflâsı**

MADDE 205 — Bir kollektif şirket ile şirketlerden birisinin iflâs muameleleri bir zamana tesadüf ederse şirketin alacaklıları bütün alacaklarını şirketin de masasına kaydettirirler; ancak şirket masasından alamadıkları miktarı müflis şirketin masasından istiyebilirler. Bu miktarı müteaddit şirketler tarafından ödenmesi halinde 203 ve 204 üncü maddeler tatbik olunur. Şirket iflâs etmeksizin şirketlerden birisi iflâs ederse şirketin alacaklıları alacaklarının tamamını masaya kabul olundurlar. Müflis şirketin masası 202 inci maddede yazılı olduğu gibi şirket alacaklıları yerine geçer.

**Adi ve rehinli alacak-
ların sırası**

MADDE 206 — Alacakları rehinli olan alacaklıların satış tutarı üzerinde gümrük resmi ve akar vergisi gibi Devlet tekliflerinden muayyen eşya ve akardan alınması lâzımgelen resim ve vergi o akar veya eşya bedelinden istifa olunduktan sonra rühan hakları vardır.

Bir alacak birden ziyade rehinle temin edilmiş ise satış tutarı borca mahsup edilirken her rehinin idare ve satış masrafı ve bu rehinlerden bir kısmı ile temin edilmiş başka alacaklar da varsa bunlar nazara alınıp paylaştırmada lâzımgelen tenasübe riayet edilir.

Alacakları gayrimenkul rehinle temin edilmiş olan alacaklıların sırası ve bu teminatın faiz ve teferrüatına şümulü kanunu medeninun gayrimenkul rehinine müteallik hükümlerine göre tayin olunur.

Teminatlı olupta rehinle kapatılmamış olan veya teminatsız bulunan alacaklar masa mallarının satış tutarından aşağıdaki sıra ile verilmek üzere kaydolunur:

Birinci sıra

A - İflâsın açılmasından bir evvelki sene için hizmetçi ücretleri;

B - İflâsın açılmasından evvelki altı ay için yazıhanenin memur, kâtip ve müstahdemlerle müessesede daimî çalışan memur ve müstahdemlerin ücretleri;

C - İflâsın açılmasından evvelki üç ay için gündelik veya parça üzerine çalışan fabrika işçileriyle sair işçilerin ücretleri;

D - Cenaze masrafları;

E - İllâma müstenit ve paylaşımına kadar işliyecek karı koca ve çocuk nafakaları.

İkinci sıra

A - Vesayet ve velâyet hasebile malları borçlunun idaresine bırakılan kimselerin bu yüzden alacakları;

Ancak bu alacaklar iflâs vesayet veya velâyeti devam ettiği müddet yahut bunların bitmesini takip eden sene içinde açılırsa imtiyazlı olarak kabul olunur. Bir davanın veya takibin devam eylediği müddet hesaba katılmaz.

Borçlunun vesayet dairesi azası sıfatile mesuliyetinden doğan alacaklar vesayetten doğan alacaklar gibidir. (K. M. 409,413) yalnız yukarıda zikrolunan müddetle tahdit, burada cari değildir;

B - Patronların amele sandıklarına olan borçları.

Üçüncü sıra

İflâsın açılmasından bir evvelki sene için Hükûmet tarafından ruhsatnameli doktor, eezacı ve ebelerin alacakları ve borçlu ile ailesi cfradının tedavi ve bakım masrafları.

Dördüncü sıra

Müflisin karısının malbirliği veya mal ortaklığındaki mevcut olmayan şahsî mallarından dolayı alacağının nisfi, karının istirdat hakkını kullanarak geri aldığı ve şahsî malları hakkında haiz olduğu teminatın tasfiyesile elde ettiği miktar tenzil edildikten sonra mümtazdır.

Beşinci sıra

Devlet Hazinesinden doğrudan doğruya veya bilvasıta tahsil olunan vergi ile Devlet tekliflerinden olan mütenevvi resimler.

Altıncı sıra

Karının şahsî mallarının mümtaz olmıyan kısmı da dahil olmak üzere sair bütüin alacakları.

Sıralar arasındaki mü-
nasebet

MADDE 207 — Her sıranın alacaklıları aralarında mü-
savi hakka maliktirler.

Bir sıra evvelki alacaklılar alacaklarını tamamen alma-
dikça sonra gelen sıradakiler bir şey alamazlar.

Sekizinci bap

İflâsın tasfiyesi

I - Masanın teşkil

Defter tanzimi

MADDE 208 — İflâsın açılması kendisine tebliğ olunur
olunmaz iflâs dairesi müflisin mallarının defterini tutmağa
başlar ve muhafazaları için lâzımgelen tedbirleri alır.

Başka bir kaza dahilinde bulunan mallar hakkında bu
muamele ora iflâs dairesi vesatatile yapılır.

Müflisin vazifeleri

MADDE 209 — Müflis defter tutulurken bulunarak mal-
larını iflâs dairesine göstermeğe ve emrine hazır bulundur-
mağa mecburdur.

Müflisi hazır bulundurmamak mümkün olmazsa bu mecburi-
yet onunla bir arada yaşanmış kimselerin reşit olanlarına
düşer.

İflâs dairesi bu mecburiyet kendilerine teveccüh eden
kimselele kanunun hükmünü iltar eder.

Teminat tedbirleri

MADDE 210 — İflâs dairesi müflisin mağazalarını, eşya
depolarını, imalâthanelerini, perakende satış dükkânlarını
ve buna mümasil yerlerini kapatıp mühürler.

Şu kadar ki masa hakkında faydalı olacağı anlaşılırsa
daire, bu yerleri ilk alacaklılar toplanmasına kadar kontrolü
altında idare edebilir.

Daire, paraları, kıymetli evrakı, ticarî ve ev idaresine
ait defterleri ve sair her hangi ehemmiyeti haiz evrakı muha-
fazaya altına alır.

Başka malları defter tutuluncıya kadar mühürler. Da-
ire lüzum görürse defter tutulduktan sonra tekrar mühürler.

Daire müflisin kullandığı yerler haricinde bulunan eş-
yayı da muhafaza altına alır.

Haczi caiz olmıyan eş-
ya hakkında

MADDE 211 — Daire 82 inci maddede sayılan malları
deftere kaydetmekle beraber müflisin elinde bırakır.

Üçüncü şahıslara ait
mallar

MADDE 212 — Üçüncü şahısların mülkü olarak gösteri-
len yahut bunlar tarafından mülkiyeti iddia olunan mallar,
bu cihetler de serh verilerek deftere kaydolunur.

MADDE 213 — Müflisin gayrimenkulleri üzerinde sicil-
den anlaşılan üçüncü şahıslara ait haklar resen deftere işaret
olunur.

Gayrimenkuller üzerin-
de üçüncü şahısların
hakları

MADDE 214 - Deftere geçirilen her malın kıymeti
takdir olunur.

Kıymet takdiri

MADDE 215 — Daire doğruluğu ve noksansızlığı hak-
kında beyanda bulunmak üzere tutulan defteri müflise
gösterir.

Defterin müflis tara-
fından tanınması

Müflisin cevabı deftere yazılır ve kendisine imza ettirilir.

MADDE 216 — Kendisine ayrıca müsaade edilmeyen
müflis tasfiyenin devamı müddetince iflâs idaresinin emri
altında bulunmakla mükelleftir ve icabında zabıta kuvvetle-
rile getirilir. İflâs idaresi müflise hususile emri altında tut-
tukça münasip miktarda muavenette bulunabilir.

Müflisin mükellefiyet-
leri

MADDE 217 — Masaya ait hiç bir mal bulunmazsa iflâs
dairesi tasfiyenin tatiline karar verir ve ilân eder. Bu ilânda
alacaklılar tarafından otuz gün içinde iflâsa müteallik mua-
melelerin tatbikına devam edilmesi istenilerek masrafı peşin
verilmediği takdirde iflâsın kapatılacağı yazılır.

Tasfiyenin tatili

II - Alacaklıları davet

MADDE 218 — İflâs dairesince defteri tutulan mallar
bedelinin tasfiye masraflarını koruyamayacağı anlaşılırsa
basit tasfiye usulü tatbik olunur.

Basit tasfiye

Bu takdirde iflâs dairesi, alacaklıları yirmi günden az ve
iki aydan çok olmamak üzere tayin edilecek müddet içinde
alacaklarını ve iddialarını bildirmoğe ilânla davet eder. Bu
müddet içinde alacaklılardan biri masrafları peşin vermek
suretile tasfiyenin adi şekilde yapılmasını isteyebilir.

Basit tasfiyede iflâs dairesi alacaklıların menfaatlerine
muvafık surette malları paraya çevirir ve başka merasime
mahal kalmaksızın alacakları tahkik ve sıralarını tayin
ederek bedellerini dağıtır.

Tasfiyenin kapandığı ilân olunur.

MADDE 219 — Tasfiye adi şekilde yapılacaksa iflâs da-
iresi keyfiyeti ilân eder.

Adi tasfiye ve iflâsın
açılmasının ilânı

İlânda:

1 - Müflisin hüviyeti, ikametgâhı ve iflâsın açıldığı tarih;
2 - Alacaklılara ve istihkak iddiasında bulunanlara ala-
caklarını ve istihkaklarını ilândan bir ay içinde kaydettir-
meleri ve delillerinin (senetler ve defter hulâsaları, v. s.)
asıl veya musaddak suretlerini tevdi eylemeleri, (pek uzak
yerlerde veya yabancı memleketlerde ikamet eden alacak-
lılar için müddet uzatılabilir.)

3 - Hilâfına hareket cezaî mesuliyeti müstelzim olmak

üzere müflisin borçlularının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri;

4 - Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartıyla bunları aynı müddet içinde daire emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse makbul mazeretleri bulunmadıkça cezaî mesuliyete uğrıyacakları ve riüchan haklarından mahrum kalacakları;

5 - Hândan nihayet on gün içinde toplanmak üzere alacaklıların ilk içtimaı gelmeleri ve müflis ile müşterek borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu yazılır.

Reddedilen miraslarda
alacaklıları davet

MADDE 220 — Reddedilen bir mirasın, ölünün sıfatına göre iflâs dairesince tasfiyesi lâzımgeldikte miras hükümleri mucibince evvelece alacaklılar davet edilmiş ise yukarıdaki maddeye göre kayıt müddeti on güne indirilir. Evvelece alacaklarını kaydettirenler için yeniden müracaata lüzum yoktur.

III - Masanın idaresi

İlk alacaklılar toplan-
ması

MADDE 221 — İlk alacaklılar toplanmasında iflâs memuru yahut muavinlerinden biri reislik eder. Bu memur tarafından tayin olunacak iki alacaklı veya mümessilleri ve bulunamazsa bir alacaklı veya mümessili ile bir (büro) teşkil edilir.

Kendileri veya mümessilleri hazır bulunan alacaklılar, malûm alacaklılar adedinin en az dörtte birine baliğ olursa toplanma nisabı hâsıl olur. Toplanmada bulunanlar beş kişiden azsa alacaklıların yarısını temsil etmeleri şarttır.

Kararlar ekseyeti mutlaka ile verilir. Reis reye iştirak etmez, ancak reyler müsavi gelirse reis reyile bir tarafa iltihak eder.

Reylerin muteber olup olmayacağı hakkındaki ihtilâfi büro halleder.

İlk alacaklılar toplan-
ması mümkün olmazsa

MADDE 222 — Alacaklılar toplanması mümkün olmazsa keyfiyet tespit olunur. Bu halde daire ikinci alacaklılar toplanmasına kadar masayı idare eder ve tasfiyeye başlar.

İflâs idaresi

MADDE 223 — Toplanan alacaklılar, lâzımgelen bilgi ve tecrübeyi haiz Türk vatandaşlarından intihap edecekleri bir veya bir kaç şahıstan bir iflâs idaresi teşkil ve tasfiyeyi buna havale eylerler. Bu idare iflâs dairesinin murakabesi altındadır.

MADDE 224 — Alacaklılar toplanması, bilhassa müflisin sanat veya ticaretinin devamı, imalâthanelerile mağazalarının, perakende satış yerlerinin açılması, muallak davalar ve pazarlıkla satışlar hakkında müstacel kararlar verebilir.

Müflis bir konkordato teklif ederse alacaklılar tasfiyeyi tatil edebilirler.

MADDE 225 — Alacaklılar toplanmasının kararlarından lodayı her alacaklı tarafından beş gün içinde tetkik merciine şikâyet olunabilir. Mercei, iflâs dairesinin mütealeasını adlıktan ve icabında şikâyet edeni ve dinlenmelerini isteyen alacaklıları da dinledikten sonra kısa bir zamanda kararını verir.

MADDE 226 — Masanın kanunî mümessili iflâs idaresidir. İdare masanın menfaatlerini gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükelleftir.

İdare, üç yüz liraya kadar olan alacaklardan doğrudan doğruya, daha ziyade alacaklardan alacaklılar toplanmasının vereceği salâhiyetle sulh olabilir ve tahkim yapabilir.

MADDE 227 — 5 inci madde ile 8 inci maddenin 1 ve 2 inci fıkraları ve 9, 11 ve 16 inci maddelerin iera dairelerine ait hükümleri iflâs idaresi hakkında da caridir.

MADDE 228 — Üçüncü şahıslar tarafından istihkak idhasında bulunan eşyanın kendilerine verilir verilmiyeceğini iflâs idaresi kararlaştırır.

İdare istihkak iddiasını reddederse davanın açılması için yedi gün mühlet tayin ve tebliğ eder. Bu mühleti geçiren üçüncü şahıs masaya karşı istihkak iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Mahkeme icabında istihkak davacısından masanın muhtemel zararına karşı teminat isteyebilir.

MADDE 229 — İflâs idaresi masanın vadesi gelmiş alacaklarını tahsil ve lüzumunda takip veya dava eder.

Kıymeti düşecek yahut muhafazası masraflı olacak şeyler geciktirilmeksizin satılır. Borsa veya piyasada fiatı bulunan esham ve eşya derhal paraya çevrilebilir. Sair mallar ancak ikinci alacaklılar toplanmasından sonra satılır.

Üzerinde rehin hakkı bulunan mallar 185 inci madde hükmüne tâbidir.

IV - Alacakların tahliki ve sıraların tayini

MADDE 230 — İdare, alacak ve istihkak iddialarının kaydı için tayin olunan müddet bittikten sonra iddiaları tahkik ve tetkik eder. Müflisi bulundurmamak mümkünse her iddia hakkında ne diyeceğini sorar ve icabına göre kabul veya ret kararı verir.

Toplanmada verilen kararlar

Kararlar aleyhine müraaat

İflâs idaresinin vazifesi

İflâs idaresinin vazife ve mesuliyeti

Üçüncü şahısların istihkak iddiaları

Masa alacaklarının tahsili
Müstacel satış

İddia edilen alacakların tetkiki

Tapu sicilline yazılı
alacaklar

MADDE 231 — Tapu sicilline yazılı olan alacaklar; kayıt için müracaat edilmemiş olsa bile işleyen faizile kabul olunurlar.

Alacaklılar sıra cetve-
linin müddet ve şekli

MADDE 232 — Alacakların kaydı için muayyen müracaat müddeti geçtikten sonra yirmi gün içinde iflâs idaresi tarafından 206 ve 207 inci maddelerde yazılı hükümlere göre alacaklıların sırasını gösteren bir cetvel yapılır.

Reddedilen alacaklar

MADDE 233 — Sıra cetvelinde kabul edilmeyen alacaklarla ret sebepleri de gösterilir.

Alacaklılar sıra cetveli
ilân ve ihbar

MADDE 234 — İflâs idaresi sıra cetvelini iflâs dairesine verir ve alacaklıları ilânla haberdar eder.

İddialarının tamamı veya bir kısmı reddedilen yahut iddia ettikleri sıraya kabul edilmeyen alacaklılara doğrudan doğruya haber verilir.

Sıra cetveline itiraz ve
neticeleri

MADDE 235 — Sıra cetveline itiraz edenler cetvelin verilmesinin ilânından beş gün içinde iflâsa karar veren mahkemeye müracaata mecburdur.

İtiraz eden talebinin haksız olarak ret veya tenzil edildiğini yahut istediği sıraya kaydedilmediğini iddia ederse dava masaya karşı açılır. Muteriz başkasının kabul edilen alacağına itiraz ediyorlarsa davasını o alacaklı alayhine açar.

Bir alacağın terkini hakkında açılan dava kazanılırsa bu alacağa tahsis edilen hisse dava masrafları da dahil olduğu halde sıraya bakılmaksızın alacağı nisbetinde itiraz edene verilir ve artanı da diğer alacaklılara sıra cetveline göre dağıtılır. Dava seri muhakeme usulüne görülür.

Ancak itiraz alacağın esas ve miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dair ise şikâyet yolüne tetkik merciine arz olunur.

Geç kalan müracaatlar

MADDE 236 — Vaktinde deftere kaydettirilmiyen alacaklar iflâsın kapanmasına kadar kabul olunur.

Geç kalmadan ileri gelen masraflar alacaklıya aittir. Alacaklı bu masrafları peşin vermeğe cebrolunabilir.

Müracaattan evvel kararlaştırılmış paylaşımına alacaklının iştirak hakkı yoktur.

İflâs idaresi alacağı kabul ederse alacaklılar sıra cetvelini düzeltir ve bunu ilân ile alacaklılara bildirir.

235 inci madde hükmü burada da caridir.

V - Masanın tasfiyesi

İkinci alacaklılar top-
lanması

MADDE 237 — İflâs idaresi alacakların tahkiki işini yaptıktan sonra; alacaklıları ikinci toplanmaya ilânla davet eder. Bu toplanmaya alacaklıları tamamen veya kısmen idarece kabul edilen alacaklılar çağrılır.

İlân, en az yirmi gün evvel yapılır ve ilânın birer nüshası alacaklılara gönderilir.

Konkordato teklifi hakkında müzakere cereyan edecekse davette bu eihet de bildirilmelidir.

Toplanmaya iflâs memuru veya muavini reislik eder. 221 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları burada da caavidir.

MADDE 238 — İflâs idaresi tasfiyenin cereyanı şekline ve alacaklarla borçların vaziyetine dair alacaklılar toplanmasına mufassal bir rapor verir.

Alacaklılar toplanması iflâs idaresini vazifelerinde bırakmak isterse bu hususta ve masanın menfaati için zarurî gördüğü diğer hususlarda icap eden kararları verir.

MADDE 239 — Alacaklılar toplanması mümkün olmazsa keyfiyet tesbit edilir ve bu halde iflâs idaresi tasfiye kapanıncıya kadar işe devam eder.

MADDE 240 — Alacaklıların ekseriyeti ister yahut iflâs idaresi lüzumuna kani olursa yeniden alacaklılar toplanması için davet yapılabilir.

MADDE 241 — Masaya ait mallar iflâs idaresi marifetile açık artırma yahut alacaklılar karar verirlerse pazarlık suretile satılır.

Üzerlerinde rehin hakkı bulunan eşya ancak rehin sahibi alacaklıların da muvafakatı halinde pazarlık suretile satılabilir.

MADDE 242 — Satış ilânında artırmanın yapılacağı yer gün ve saat yazılır. Satılan gayrimenkul ise ilân en aşağı bir ay evvel yapılır. İlânda satış şartlarının iflâs dairesinde ne gündenden itibaren görüleceği dahi gösterilir.

İpotek alacaklısına ilândan bir nüsha verilir ve kendisine tahmin edilen bedel bildirilir.

MADDE 243 — İflâs idaresi tarafından artırma ile satılacak menkul ve gayrimenkul malların ihalesi 115 ve 129 uncu maddelerin 185 inci maddeye muhalif olmıyan hükümlerine göre yapılır.

Menkul satışlarında 116 ve 242 inci maddeler hükmü tatbik olunur.

MADDE 244 — 117, 118, 124, 125, 130, 131, 134 ve 135 inci maddeler burada da tatbik olunur. İcra dairesinin vazifeleri iflâs idareleri tarafından görülür.

MADDE 245 — Alacaklıların masa tarafından noticedenirilmesine lüzum görmedikleri bir iddianın takibi hakkı istiyen alacaklıya devrolunur. Hâsil olan neticeden masraf-

İkinci alacaklılar toplanmasının salâhiyeti

Toplanma mümkün olmazsa

Yeniden alacaklılar toplanması

Malların paraya çevrilmesi usulü

Artırmanın ilânı

Artırma ve ihale

Artırma suretile satışın şartları

Münazaalı hakların talep eden alacaklılara temiki

lar çıkarıldıktan sonra devralanın alacağı verilir ve artan masaya yatırılır.

Aile yurtları

MADDE 246 — Aile yurtları hakkındaki kanunu medenî hükümleri mahfuzdur.

VI - Paraların paylaşılması

Pay cetveli ve son hesap

MADDE 247 — Satılan malların bedeli tahsil edilip alacaklıların sıra cetveli katilesince iflâs idaresi paraların pay cetvelini ve son hesabını yapar.

İflâs masrafları ve masanın borçları

MADDE 248 — İflâsın açılmasından ve tasfiyeden doğan masraflar önce çıkarılır. Rehinlerin bedelinden yalnız rehinin muhafaza ve paraya çevrilmesi masrafları çıkarılır.

Pay cetvelinin iflâs dairesine bırakılması

MADDE 249 — Pay cetveli ve son hesap iflâs dairesine bırakılır ve orada on gün kalır.
İflâs idaresince bırakılma keyfiyeti ve payının miktarı her alacaklıya bildirilir.

Dağıtma

MADDE 250 — Yukarıki maddede yazılı bırakılma müddeti bittikten ve şikâyet vaki olmuşsa halledildikten sonra idare paraları dağıtmağa başlar. 144 üncü madde hükümleri burada da tatbik olunur. Talikî bir şarta veya muayyen olmıyan bir vadeye muallâk alacaklar için ayrılan paylar sağlam bir bankaya, bulunmıyan yerlerde mahkeme veya iera sandıklarına yatırılır.

Borç ödemedi aciz vesikası

MADDE 251 — İdare, paraları dağıtırken alacağının tamamını alamamış olan her alacaklıya ödenmemiş miktar için aciz vesikası verir. Vesikada müflisin alacağı kabul veya reddettiği yazılır. Kabul halinde vesika 68 inci maddenin 1 inci fıkrasında yazılı senet mahiyetinde olur.

Aciz vesikası 143 üncü maddede yazılı olan hakları verir, fakat müflis mal iktisap etmedikçe hakkında yeniden takip talebinde bulunulamaz ve ihtilâf vukuunda mahkeme seri muhakeme usulile kararını verir.

Muvakkat dağıtmalar

MADDE 252 — İtiraz müddetinin bitmesinden sonra muvakkat dağıtmalar yapılabilir.

İtiraz üzerine mahkemece henüz intaç edilmemiş bulunan ihtilâflı alacaklar için pay ayrılıp 250 inci madde hükmü dairesinde muhafaza edilir.

Kaydedilmemiş alacaklar

MADDE 253 — Evvelce kaydedilmemesinden dolayı tasfiyeye girmemiş olan alacaklara aciz vesikası verilen alacaklar hakkındaki hükümler tatbik olunur.

VII - İflâsın kapanması

MADDE 254 — Paralar dağıtıldıktan sonra idare iflâsa ükmeden mahkemeye son bir rapor verir.

Nihai rapor ve kapanma kararı

Mahkeme iflâsın idaresinde hata ve noksan görürse tetkik merciine bundan haber verir.

Mahkeme, tasfiyenin bittiğini anladıktan sonra kapanma kararı verir.

İflâs dairesi kapanmayı ilân eder.

MADDE 255 — İflâs kapandıktan sonra tasfiyeden hariç almış bir mal bulunduğu haber alınırsa iflâs dairesi o mala aziyet edip sattıktan sonra başka bir merasime hacet kalmaksızın bedelini eksik alan alacaklılara sıralarına göre dağıtır.

İflâs kapandıktan sonra

Evvelce bankaya yatırılmış olupta tasarrufu kabil bir hase gelen paralar hakkında da hüküm böyledir.

Şüpheli bir hak mevzu bahis olduğunda iflâs dairesi alacaklılara keyfiyeti ilân eder yahut mektupla bildirir ve 245 inci madde mucibince muamele yapılır.

MADDE 256 — İflâs açıldıktan altı ay içinde tasfiye edilerek lâzımdır. Bu müddet içinde tasfiye muamelesi bitmediği takdirde alacaklılar toplam basit tasfiye usulünün tatbikine karar verebilir. Bu karar da ekseriyeti meblâğiyenin usulü şarttır. Böyle bir karar verilmemişse tetkik merci mahkemesine göre müddeti uzatır.

İflâsın tasfiyesi müddeti

Dokuzuncu bab

İhtiyatî haciz

MADDE 257 — Rehinle temin edilmemiş ve vadesi gelmiş borcun alacaklısı, borçlunun yedinde veya üçüncü şahısta bulunan menkul ve gayrimenkul mallarını ve alacaklarıyla diğer haklarını ihtiyaten haczettirebilir.

İhtiyatî haciz

Vadesi gelmemiş borçtan dolayı yalnız aşağıdaki hallerde ihtiyatî haciz istenebilir:

- 1 - Borçlunun muayyen ikametgâhı yoksa;
- 2 - Borçlu taahhütlerinden kurtulmak maksadile mallarını gizlemeğe, kaçırmağa, veya kendisi kaçmağa hazırlanır yahut kaçarsa;

Bu suretle ihtiyatî haciz konulursa borç yalnız borçlu hakkında muacceliyet kesbeder.

MADDE 258 — İhtiyatî hacze 50 inci maddeye göre salâyetli mahkeme tarafından karar verilir. Alacaklı alacağı icabında haciz sebepleri hakkında mahkemeye kanaat getirecek deliller göstermeğe mecburdur.

İhtiyatî haciz kararı

Mahkeme iki tarafı dinleyip dinlememekte serbesttir.

İhtiyatî hacizde teminat

MADDE 259 — İhtiyatî haciz isteyen alacaklı hacizde haksız çıktığı takdirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğrıyacıkları bütün zararlardan mesul ve hukuk usulî muhakemeleri kanununun 96 ncı maddesinde yazılı teminat vermeğe mecburdur.

Ancak alacak katileşmiş bir ilâma müstenit ise teminat aranmaz.

Alacak ilâm mahiyetinde bir vesikaya müstenit ise mahkeme teminata lüzum olup olmadığını takdir eder

Tazminat davası ihtiyatî haczi koyan mahkemede dahi görülür.

Haciz kararının muhteviyatı

MADDE 260 — Mahkeme ihtiyatî haciz kararını icra dairesine gönderir. Kararda:

1 - Alacaklının, ve icabında mümessilinin ve borçlunun isim ve ikametgâhı;

2 - Haczin ne miktar alacak için konulduğu;

3 - Haczin konulmasının sebebi;

4 - Haczolunacak şeyler;

5 - Alacaklının zararın tazminile mükellef olduğu ve gösterilen teminatın nelerden ibaret olduğu yazılır.

İhtiyatî haciz kararının icrası

MADDE 261 — İhtiyatî haciz kararları; 80 den 99 uncu ya kadar olan maddelerde, haczin ne suretle yapılacağı dair olan hükümlere göre icra olunur.

Zabıt tutma ve haciz kararnamesinin tebliği

MADDE 262 — Haczi icra eden memur bir zabıt varakası tutar. Bunda haczolunan şeyler ve kıymetleri gösterili ve derhal icra dairesine verilir.

İcra dairesi ihtiyatî haciz kararnamesinin bir suretini üç gün içinde alacaklı ve borçluya ve icabında üçüncü şahsı tebliğ eder.

Borçlu tarafından gösterilecek teminat

MADDE 263 — Haczolunan mallar, istenildiği zama para veya ayın olarak verilmek ve bu hususu temin için malların kıymetleri depo edilmek yahut icra dairesini bulunduğu mahalde ikametgâh sahibi bir şahıs mütesels kefil gösterilmek şartile borçluya ve mal üçüncü şahsı yedinde haczolunmuşsa bir taahhüt senedi alınarak kefilisine bırakılabilir.

İhtiyatî haczi tamamlayan merasim

MADDE 264 — Dava açılmadan veya icra takibi başlanmadan evvel ihtiyatî haciz yaptırmış olan alacak kararını kendisine tebliğinden yedi gün içinde ya tak talebinde bulunmağa veya dava açmağa mecburdur.

Borçlu itiraz ederse itirazı alacaklıya hemen tebliğ olunur. Alacaklı tebliğ tarihinden beş gün içinde tetkik merciiinden itirazın refini istemeğe yahut dava açmağa mecburdur. Tetkik mercii itirazın refi talebini reddeder

alacaklının karar tarihinden beş gün içinde dava açması lâzımdır.

İhtiyatî haciz, alacak davasının mahkemede görüldüğü sırada konulmuşsa mahkemece esas hakkında verilecek hükmün tefhiminden itibaren iki ay içinde alacaklı takip talebinde bulunmağa mecburdur.

Alacaklı bu müddetleri geçirir veya davasından yahut takip talebinden vaz geçerse veya davası yahut takip talebi, kanunî müddetlerin geçmesile düşerse veya davasında haksız çıkarsa ihtiyatî haciz hükümsüz kalır ve alâkadarlar isterse lâzımgelenlere bildirilir.

MADDE 265 — İhtiyatî haciz kararı temyiz edilemez.

Ancak kendisi dinlenmeden kararı verilen ihtiyatî haczin istinat ettiği sebebi borçlu kabul etmezse haciz kararnamesinin tebliği tarihinden beş gün içinde mahkemeye mürra'at eder; dava seri muhakeme usulüne tâbidir ve dava esnasında 264 üncü maddedeki müddetler cereyan etmez.

İhtiyatî haciz sebebine
itiraz ve müddeti

MADDE 266 — Borçlu, nakit veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahviâlt depo etmek veya gayrimenkul rehin yahut müteber bir banka kefaleti göstermek şartile ihtiyatî haczin kaldırılmasını mahkemeden isteyebilir.

İhtiyatî haczin kaldırılması

MADDE 267 — İhtiyatî haciz üzerine itiraz edilmemiş veya itiraz reddolunmuş ise takip, borçlunun sıfatına ve alacaklının talebine göre ıeraî haciz veya iflâs yolile devam eder.

İhtiyatî hacizden sonra takip

MADDE 268 — İhtiyaten haczedilen mallar haciz yolile takip hükümlerine göre ıeraî hacze inkılâp etmezden evvel bir diğer alacaklı tarafından haczedilirse ihtiyatî haciz sahibi bu hacze kendiliğinden ve muvakkaten iştirak eder.

ıeraî hacizlere iştirak

İhtiyatî haciz masrafları satış tutarından alınır.

İhtiyatî haciz diğer rüçhan hakkını vermez.

Onuncu bap

Kiralar hakkında hususî hükümler ve kiralanan gayrimenkullerin tahliyesi

MADDE 269 — Takip adi kiralara veya hasılat kiralama mütedair olupta alacaklı da talep ederse ödeme emri borçlar kanununun 260 ve 288 inci maddelerinde yazılan hları ve kanunî müddet geçtikten sonra sulh mahkemesinlen borçlunun kiralanan şeyden çıkarılması istenebileceği ebligini ihtiva eder.

Adi kira ve hasılat kiraları için ödeme emri ve itiraz müddeti

Bu tebliğ üzerine borçlu borcunu ödemez veya itiraz etmez yahut itirazı tetkik mercii tarafından refedilirse alacak-

h itirazın vuku bulmadığına veya refolunduğuna dair vesikasını göstererek sulh hâkiminden tahliyenin ierasını isteyebilir.

Borçlu borçtan kurtulma davası açmanın ise hâkim tahliye emri verir. Bu emrin temyizi kabil değildir.

Borçlar kanununun 260 mca maddesinin kiralyana altı günlük mühletin hitamında akti feshe müsaade ettiği hallerde, itiraz müddeti üç gündür.

Hapis hakkı için defter yapılması

MADDE 270 — Kiralyan evvelece yapılması lâzımgelen icraî takibi yapmadan haiz olduğu hapıs hakkının muvakaten muhafazası için icra dairesinin yardımını isteyebilir (B. K. 267, 269, 281).

Teahhurunda tehlike varsa zabitanın yahut uahıye müdürünün de yardımını istenebilir.

İera dairesi üzerlerinde hapıs hakkı bulunan eşyanın bu defterini yapar ve rehınleri paraya çevirme yohle takip talebinde bulunması için kiralyana on beş günü geçmemek üzere münasip bir mühlet verir.

Kaçırılan egyptayı takip hakkı

MADDE 271 — Gizlice veya cebirle götürülmüş eşya götürülmelerinden on gün içinde icra dairesinin emrile ve zabıta kuvvetele geri alınabilir. Müsünıyet sahibi üçüncü şahısların hakları mahfuzdur.

İhtilâf halinde mahkeme seri muhakeme usulile meseleyi halleder ve karara bağlar.

Mukavelename ile kiralanan gayrimenkullerin tahliyesi:

1 - Tahliye emri ve mündericati

MADDE 272 — Mukavelename ile kiralanan bir gayrimenkulün müddeti bittikten bir ay içinde mukavelenin icra dairesine ibrazile tahliyesi istenebilir.

Bunun üzerine icra memuru bir tahliye emri tebliğı suretile gayrimenkulün on beş gün içinde tahliye ve teslimin emreder.

Tahliye emrinde:

Kiralyanın ve kiracının ve varsa mümessillerinin isim şöhet ve ikametgâhları ve mukavele tarihi ve kiranın yeni lendiğine veya uzatıldığına dair bir itirazı varsa beş gün içinde daireye müraaatla beyan etmesi ve itirazda bulunma: veya kendiliğinden tahliye etmezse zorla çıkarılacağı yazılır

2 - Tahliye ve teslim

MADDE 273 — Müddeti içinde itiraz olunmaz veya itiraz refolunursa kiralanan gayrimenkul müddetin hitamında: zorla tahliye ve kiralyana teslim olunur. Ancak tahliye emrindeki müddetin geçmesi lâzımdır.

Tahliye edilecek yerde kiralyana ait olmıyan eşya bulunursa 26 mca maddenin hükmü kıyas yolile tatbik olunur.

İtiraz

1 - Müddet ve şekli

MADDE 274 — İtiraz etmek isteyen kiracı itirazını tahliye emrinin tebliğinden itibaren beş gün içinde istida ile ve ya şifahen icra dairesine bildirir.

Bu suretle yapılan itiraz tahliye takibini durdurur.
63, 64, ve 65 inci maddeler hükmü tahliye takiplerinde de caridir.

MADDE 275 — İtiraz vukuunda kiralyan tetkik merci-nden itirazın refini istiyebilir.

Tahliye talebi noterlikçe resen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmiş yahut ikrar olunmuş bir mukaveleye müstenit olupta kiracı kiranın yenilendiğine veya uzatıldığına dair aynı kuvvet ve mahiyette bir vesika gösteremezse itiraz refolunur.

Aksi takdirde refi talebi reddolunur.

İtirazın refi üzerine tahliye ve teslim icra edildikten veya refi talebi reddolunduktan sonra kiracının veya kiralyanın umumî hükümlere göre mahkemeye müracaat hakları mahfuzdur.

MADDE 276 — Tahliyesi istenen yerde kiracıdan başka bir şahıs bulunur ve işgalde haklı olduğuna dair resmî bir vesika gösteremezse derhal tahliye olunur.

Şu kadar ki bu şahıs resmî bir vesika gösterememekle beraber daireye ibraz olunan mukavele tarihinden evvelki bir zamandanberi orayı işgal etmekte bulunduğunu beyan eder ve bu beyanı icra memuru tarafından mahallinde yapılacak tahkikatla teyyüt ederse memur, tahliyeyi tehirle üç gün içinde keyfiyeti tetkik merciine bildirir.

Merci, tarafları dinliyerek icabına göre tahliyeyi emreder veya taraflardan birinin yedi gün içinde mahkemeye müracaat etmesi lüzumuna karar verir. Bu müddet içinde mahkemeye müracaat edilirse takip, davanın neticesine kalır.

Dava etnüyen taraf iddiasından vazgeçmiş sayılır.

On birinci bap

İptal davası

MADDE 277 — İptal davasından maksat 278, 279 ve 280 inci maddelerde yazılı tasarrufların butlanına hükmettirmektir.

1 - Elinde muvakkat yahut katî aciz vesikası bulunan her alacaklı;

2 - İflâs idaresi yahut 245 inci maddede ve 255 inci maddenin üçüncü fıkrasında yazılı hallerde alacaklıların kendileri dava açabilirler.

MADDE 278 — Mutat hediyeeler müstesna olmak üzere hacizden veya haczedilecek mal bulunmaması sebeble acizden yahut iflâsın açılmasından haczin veya aciz vesikası verilmesinin sebebi olan yahut masaya kabul olunan alacaklardan en eskisinin tesis edilmiş olduğu tarihe kadar geriye

2 - İtirazın refi

Kiralanan gayrimenkul-
de üçüncü şahıs bulu-
nursa

İptal davası ve davacı-
lar

İvazsız tasarrufların
butlanı

doğru olan müddet içinde yapılan bütün bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar batıldır.

Ancak bu müddet haciz veya aciz yahut iflâstan evvelki iki seneyi geçemez.

Aşağıdaki tasarruflar bağışlama gibidir:

1 - Ana, baba ile evlât ve karı koca arasında yapılan ivazlı tasarruflar;

2 - Kendi verdiğinin değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiat kabul ettiği akitler;

3 - Borçlunun kendisine yahut üçüncü bir şahıs menfaatine kaydi hayat şartile irat veya intifa hakkı tesis ettiği akitler.

Acizden dolayı butlan

MADDE 279 — Aşağıdaki tasarruflar borcunu ödemiye bir borçlu tarafından hacizden veya mal bulunmaması sebebiyle acizden yahut iflâsın açılmasından evvelki bir sene içinde yapılmışsa yine batıldır:

1 - Borçlunun teminat göstermeği evvelece taahhüt etmiş olduğu haller müstesna olmak üzere borçlu tarafından mevcut bir borcu temin için yapılan rehiner;

2 - Para veya mutat ödeme vasıtalarından gayri bir suretle yapılan ödemeler;

3 - Vadesi gelmemiş borç için yapılan ödemeler,

Bu tasarruflardan istifade eden kimse borçlunun hal ve vaziyetini bilmediğini ispat eylerse iptal davası dinlenmez.

Hile sebebiyle butlan

MADDE 280 — Borçlu tarafından alacaklıları izrar kastile yapılan bir taraflı muamelelerle borçlunun bu kastını bilen veya bilmesi lâzımgelen kimselerle yahut alacaklıların bazılarıyla uyuşarak diğerlerinin zararına yapılan bütün muameleler tarihleri ne olursa olsun batıldır.

Butlan davalarında muhakeme usulü

MADDE 281 — Mahkeme 278, 279 ve 280 inci maddelerdeki hususlardan doğan ihtilâfları seri usulü muhakeme ile görüp hükme bağlar.

İptal davasında müddet aaleyh

MADDE 282 — İptal davası borçlu ile hukukî muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçıları aleyhine açılır. Bunlardan başka suiniyet sahibi üçüncü şahıslar aleyhine de iptal davası açılabilir.

İptal davası hüsnü niyet sahibi üçüncü şahısların haklarını ihlâl etmez.

İadenin şümülü

MADDE 283 — Batıl bir tasarruftan istifade eden kimse elde ettiğini geri vermeğe mecburdur.

O kimsenin karşılık olarak verdiği şeyin aynı veya bedeli kendisine geri verilir.

Batıl bir tasarruf neticesinde kendisine ödenilen şeyi geri veren alacaklı eski haklarını muhafaza eder.

Bağışlanan, hüsnü niyet sahibi ise yalnız dava zamanında elinde bulunan miktarı geri vermeğe mecburdur.

MADDE 284 — İptal davası hakkı batıl tasarrufun vuku tarihinden itibaren üç sene geçmekle düşer.

Mururu zaman

On ikinci bap

Konkordato

MADDE 285 — Konkordato hükümlerinden istifade etmek isteyen her hangi bir borçlu tetkik merciine bir konkordato projesi verir ve bu projeye mufassal bir bılânço ve defter tutmağa mecbur şahıslardan ise defterlerinin vaziyetini gösterir bir cevvel rapteder.

Konkordato talebi

Mevcut malları ve alacakları borçlarının en az yüzde otuzunu ödemiye yetişmiyen borçlu konkordato istiyemez.

MAADDE 286 — Tetkik merci borçluyu dinledikten sonra onun vaziyetini ve hesaplarının halini ve işlerindeki doğruluğunu ve taahhütlerini ifa etmesine mâni olan sebepleri göz önünde tutarak projenin alacaklıları izrar kastından arî ve borçlunun mevcudile mütenasip olup olmadığına ve mevcudunun yüzde otuzu ödemeğe yetişip yetişmeyeceğine göre talebinin muvafık olup olmadığına karar verir.

Konkordato talebinin nazara alınması şartları

MADDE 287 — Talep muvafık görülürse tetkik merci borçluya iki aylık bir mühlet verir ve aynı zamanda lâzım gelen bilgi ve tecrübeye malik türk vatandaşlarından bir komiser tayin eder.

Mühlet

Komiser borçlunun tasarruflarına nezaret eder ve 290 ve müteakip maddelerle verilen vazifeleri yapar.

8, 11 ve 16 ncı maddeler hükümleri komiserler hakkında da caridir.

Komiserin teklifi üzerine mühlet iki ayı geçmemek üzere münasip bir müddet uzatılabilir.

MADDE 288 — Tetkik merciince mühlet ilân olunur ve icra dairesile tapu idaresine bildirilir. Borçlu tüccardan ise ticaret sicil memurluğuna ve deniz ticaretile meşgul ise liman dairesine de haber verilir.

Mühletin ilân

Konkordato talebi üzerine verilecek mühlet kararına ilân tarihinden beş gün içinde her alacaklı istida ile itiraz edebilir. Tetkik merci bu itirazların hepsini tarafları dinliyerek bir kararla halleder. Verilecek karar, tefhimi tarihinden on gün içinde temyiz olunabilir.

İtiraz ve temyiz, mühletin cereyanını durdurmaz.

Konkordato talebinin muvafık olmadığına ve mühletin

kaldırılmasına dair olan kararlar tefhimi tarihinden on gün içinde borçlu tarafından temyiz olunabilir.

Mühletin neticeleri

MADDE 289 — Rehinli alacaklar müstesna olmak üzere mühlet içinde borçlu aleyhine hiç bir takip yapılmaz ve bir takip muamelesile kesilebilen müruru zaman ve hakkı düşüren müddetler cerevan etmez.

Borçlunun tasarruf salâhiyetinin uzatılması

MADDE 290 — Borçlu, komiserin nezareti altında işlerine devam edebilir. Ancak mühletin ilânından itibaren borçlu rehnetmek ve bir gayrimenkul satmak ve ipotek yapmak, kefil olmak ve ivazsız tasarruflarda bulunmaktan memnurdur. Aksi takdirde yapılan akitler hükümsüzdür.

Borçlu bu hükme yahut komiserin ihtarlarına mugayir veya hüsnü niyetinden şüphely haklı gösterir bir harekette bulunursa tetkik mercii komiserin raporu üzerine mümkün ise borçluyu dinledikten sonra mühleti kaldırabilir.

299 ve 300 üncü maddeler hükünü tatbik olunur.

Defter tutulması

MADDE 291 — Komiser, tayinini müteakip borçlunun mevcudunun bir defterini yapar ve malların kıymetlerini takdir eder. Borçlunun başka yerde malları varsa bu muamele ora icra dairesi marifetile yaptırılabilir.

Alacakların bildirilmesi

MADDE 292 — Alacaklılar komiser tarafından yirmi gün içinde alacaklarını bildirmeğe ilânla davet olunur. İlânda hilâfına hareket edenlerin konkordato müzakeresine kabul edilmeyecekleri ihtar da yazılır.

Yukarıki fıkrada yazılı müddet geçtikten sonra komiser, konkordato teklifini müzakere etmek için alacaklıları toplanmağa davet eder ve toplanmağa tekaddüm eden on gün içinde vesikaları tetkik edebileceklerini kendilerine haber verir.

Alacaklar hakkında borçlunun beyana daveti

MADDE 293 — Komiser borçluyu iddia olunan alacaklar hakkında beyanda bulunmağa davet eder.

Alacaklıların toplanması

MADDE 294 — Komiser alacaklılar toplanmasına reislik eder ve borçlunun vaziyeti hakkında bir rapor verir.

Borçlu lâzımgelen malûmatı vermek üzere toplanmada hazır bulunmağa mecburdur.

Müzakere neticesinde tutulan konkordato zaprı derhal imza olunur. İmzayı müteakip on gün içinde vukua gelen iltihaklar kabul olunur.

Müşterek borçlulara karşı haklar

MADDE 295 — Konkordatoya muvafakat etmiyen alacaklı müşterek borçlulara ve borçlunun kefillerine ve borcu tekeffül edenlere karşı bütün haklarını muhafaza eder.

Konkordatoya muvafakat etmiş olan alacaklı dahi kendi

haklarını yukarıdaki kimselere ödeme mukabilinde temlik teklif etmek ve onlara toplanmanın günü ile yerinden en aşağı on gün evvel haber vermek şartile bu hükümden istifade eder.

Alacaklı müracaat hakkına hâlel gelmeksizin yukarıdaki kimselere konkordato müzakeresine iştirak etmek salâhiyetini verebilir ve onların kararını kabul taahhüdünde bulunabilir.

MADDE 296 — Toplanmayı takip eden on gün bittikten sonra komiser konkordatoya müteallik bütün evrakı, ve bu müddet içinde iltihak eden olmuşsa bunları da nazara alarak konkordatonun kabul edilip edilmediğine ve tasdiki muvafık olup olmadığına dair esbabı mucibeli mütaleanamesini mahkemeye vermek üzere iera dairesine tevdi eder.

Mahkeme komiseri dinledikten sonra kısa bir zamanda kararını verir. Karar vermek için tayin olunan celse ilânla bildirilir. İtiraz edenlerin haklarını müdafaa için celsede bulunabilecekleri de ilâna yazılır.

Konkordatonun mahkeme de tetkiki

MADDE 297 — Konkordato kaydedilmiş olan alacakların üçte ikisine malik ve alacaklılarının üçte ikisine baliğ olan bir ekseriyet tarafından imza edilmişse kabul olunmuş sayılır.

İmtiyazlı alacaklılarla borçlunun karısı, kocası ve ana, baba ve evlâdı ne alacak ve ne de alacaklı ekseriyetini teşkilde hesaba katılmazlar.

Rehinle temin edilmiş alacaklar komiser tarafından takdir edilen kıymet neticesinde teminatsız kaldıkları kısım için hesaba katılırlar.

Nizalı veya talikî şarta bağlı veyahut muayyen olmıyan bir vadeye tâbi alacakların hesaba katılıp katılmamasına ve ne nisbette katılacağına tetkik mercii karar verir. Şu kadar ki bu iddialar hakkında ilerde mahkemece verilecek hükümler mahfuzdur.

Konkordatonun kabulü için lâzımgelen ekseriyet

MADDE 298 — Yukarıdaki hükümler dairesinde yapılan konkordatonun tasdiki aşağıdaki şartların tahakkukuna bağlıdır:

1 - Borçlu alacaklılarının zararına olarak doğruluk haricinde yahut pek büyük hiffetle hiç bir muamele yapmamış olmak;

2 - Teklif olunan para borçlunun serveti ile mütenasip bulunmak (Mahkeme miras yolile borçluya düşebilecek malları da nazarı itibara alabilir);

3 - Konkordato hükmünün ifası ve kendilerini ihbar etmiş olan imtiyazlı alacaklıların bütün alacaklarının tesviyesi için kâfi teminat verilmiş olmak (Alacaklılar teminat verilmesinden açık bir beyan ile vazgeçebilirler).

Konkordatonun tasdiki

- İtemyize müracaat** MADDE 299 — Konkordato hakkında verilen hüküm tefhiminden on gün içinde borçlu ve itiraz eden her alacaklı tarafından temyiz olunabilir.
- Tasdik ilânı** MADDE 300 — Hüküm katilesince ilân ve icra dairesile tapu idaresine ve borçlunun sıfatına göre evvelce ihbar edilmiş ise ticaret sicil memurluğuna ve liman dairesine tebliğ olunur.
İlândan itibaren 287 inci maddeye göre verilen mühletin hükümleri biter.
- Konkordatonun reddinden sonra iflâs** MADDE 301 — Konkordato tasdik olunmaz, yahut mühlet kaldırılırsa alacaklılardan birinin on gün içinde vuku bulacak talebile iflâs yolile takibe tâbi olan borçlunun derhal iflâsına karar verilir.
- İtirazlı alacaklar hakkında dava** MADDE 302 — Mahkeme konkordatonun tasdik kararında alacakları itiraza uğramış olan alacaklılara, dava etmek için on günlük bir mühlet tayin eder. Bu mühlet içinde dava etmeyenlerin hakları düşer.
- Konkordatonun hükümleri** MADDE 303 — Tasdik edilen konkordato, bütün alacaklar için mecburidir. Rehinli alacaklıların rehin kıymetine tekabül eden miktardaki alacakları ile Devletin âmme hukukundan doğan alacakları müstesnadır.
- Konkordatonun neticelemediği takipler üzerine tesiri** MADDE 304 — Konkordatonun tasdikı konkordato mühletlerinden evvel vazolunupta henüz paraya geçirilmemiş olan hacizleri hükümden düşürür.
- Nizalı alacaklılara ait paralar** MADDE 305 — Tetkik mercii emrederse nizalı alacaklılar hakkında ayrılan paylar hüküm katilesinciye kadar borçlu tarafından sağlam bir bankaya ve bulunmayan yerde icra veznesine yatırılır.
- Konkordato haricinde yapılan vaitler** MADDE 306 — Borçlu tarafından konkordato şartlarından fazla olarak alacaklılardan birine yapılan her vait hükme hacet kalmaksızın batıktır.
- Konkordatonun alacaklılardan birinin müracaatı ile onun hakkında feshi** MADDE 307 — Kendisine karşı konkordato şartları ifa edilmiyen her alacaklı konkordato mucibince iktisap etmiş olduğu yeni hakları muhafaza etmekle beraber konkordatoyu tasdik eden mahkemeye müracaatla kendisi hakkında konkordatoyu feshettirebilir.
Fesih talebi üzerine verilecek hükmün tebliğinden on gün içinde temyizi kabildir.
- Konkordatonun tamamen feshi** MADDE 308 — Her alacaklı sui niyetle muallel bulunan bir konkordatonun feshini tasdik kararını vermiş olan mahkemeden istiyebilir.

299, 300 ve 301 inci maddelerin hükümleri bu halde de caridir.

MADDE 309 — İflâsına hükmedilmiş olan bir borçlu konkordato teklif ederse iflâs idaresi mütaleasile beraber ikinci alacaklılar toplanmasında veya daha sonra müzakere edilmek üzere alacaklılara bu teklifi bildirir.

İflâstan sonra konkordato

294 den 299 uncu ve 302 den 308 inciye kadar olan maddeler burada da tatbik olunur. Komisere ait vazifeler iflâs idaresi tarafından yapılır.

285 inci maddenin son fıkrası hükmü burada cari değildir.

Konkordato üzerine verilen karar iflâs dairesine bildirilir.

Konkordatonun tasdiki halinde idare iflâsa hükmeden mahkemeden iflâsın kaldırılmasını ister.

On üçüncü bab

Taksirath ve hileli iflâs

I - Taksirath iflâs

MADDE 310 — Aşağıdaki hallerden biri kendisinde bulunan müflis taksirath sayılır ve türk ceza kanununa göre cezalandırılır:

Taksirath iflâs halleri

1 - Zıyanları için makul sebepler gösteremezse;

2 - Evinin masrafları hadden fazla ise;

3 - Kumar yahut mücerret bahit oyunlarında ve borsa muamelelerinde külliyetli para sarfetmişse;

4 - Borcunun mevcudu ile alacağından çok olduğunu bildiği halde bu vaziyetinden haberleri olmıyan kimselerden ehemmiyetli miktarda veresiye mal satın yahut borç para almış ise;

5 - Ticaret kanunu mucibince tutulması mecburî olan defterleri kanundaki tarif dairesinde tutmamış veya hiç defterleri bulunmamış ise;

6 - Mevcudu ile alacağından çok fazla mobaliğ için senetler imza etmiş ise;

7 - İflâs takibi sırasında mahkeme veya iflâs idaresi tarafından çağrıldığı halde makbul bir mazereti olmaksızın gelmemiş ise;

8 - İşlerini terkederək kaçmış ise;

9 - Evvelki bir konkordato şartlarını ifa etmeden yeniden iflâsına hükümlenmiş ise;

10 - 178 inci maddenin son fıkrası hükmüne riayet etmeyipte bir sene içinde iflâsı vuku bulmuşsa.

II - Hileli iflâs

MADDE 311 — İflâsından evvel veya sonra alacaklılarını zarara sokmak kastile hususile aşağıdaki suretlerle hileli mu-

Hileli iflâs halleri

amelelerde bulunan kimse hileli müflis sayılır ve Türk ceza kanununa göre cezalandırılır :

1 - Alacaklıların müşterek rehini makamında olan mallarını tamamen veya kısmen kaçırmı, gizler veya tahrip ederse;

2 - Alacaklıların zararına olarak hakikat hilâfında makbuzlar verir veya yazı ile borç ikrar ederse;

3 - Muvazaalı satışlar, muameleler yahut bağışlamalar yaparsa;

4 - Evlenme mukavelesinde hakikaten getirilmemiş bir çeyizi getirilmiş gibi tanır ve karı da bu mukaveleyi kocasının alacaklarına karşı istinale kalkışırsa;

5 - Hakikat hilâfında borç ikrar etmek yahut muvazaalı muameleler ve mukaveleler yapmak suretile alacaklılarını zarara sokarsa;

6 - Borcu mevcudu ile alacağından ziyade olduğunu bildiği halde ehemmiyetli kıymeti haiz ticarî mallarını yahut fabrikasının mabsullerini hem satış gününün piyasasından hem de mal olduğu veya satın alındığı kıymetten pek aşağı bir fiatla satmak suretile mevcudunu israf ederse;

7 - Konkordato mukavelesi haricinde alacaklıya hususî menfaatler temin ederse.

Birinci numarada yazılı malların kıymeti iki yüz liradan aşağı ise türk ceza kanununun 522 inci maddesi tatbik olunur.

Bir numaralı bentte yazılı suçları yapanlar müflisin evi halkından kimseler ise müflis gibi cezalandırılırlar.

On dördüncü bap

İtibarın yerine gelmesi

İtibarın yerine gelmesi

A - Hileli müflis

MADDE 312 — Hileli müflis itibarının yerine gelmesini ceza muhakemeleri usulü kanununun menmü haklarını iadesine dair faslıdaki hükümlere göre elde edebilir. Ancak mezkûr faslıda yazılı şartların ifasından başka istidasına, masaya kabul edilmiş bütün alacaklıların alacakları tamamen itfa edildiğine dair makbuzlarını veya sair vesikalarını raptetmesi lâzımdır.

B - Taksiratlı müflis

MADDE 313 — Taksiratlı müflis infazı lâzımgelen cezasını çektikten veya kanunî sebeplerle ceza düştükten sonra iflâs kararını veren mahkemeye arzuhal ile müracaat ederek itibarının yerine gelmesini talep edebilir. İstida masaya kabul edilmiş bütün alacaklıların alacaklarını gösteren iflâs dairelerinden alınmış bir defterle bu borçların tamamen itfa edildiğine dair makbuzlar veya sair ispat edici evrak ile tevsik edilir.

C - Âdi müflis

MADDE 314 — Âdi müflis masaya kabul edilmiş bütün alacaklıların alacaklarını itfa ettiğine dair makbuz veya ve-

sikaları göstererek iflâsa karar veren mahkemeden itibarının yerine gelmesini isteyebilir.

MADDE 315 — Yukarıki maddelere göre talebin kabulü üzerine verilen hüküm, resmî gazete ile ilân olunur.

İlân:

MADDE 316 — Hileli veya taksirathı yahut adi müflisin itibarının yerine gelmesine ölümünden sonra mirasçılardan birinin talebile de hükmolunabilir.

Ölümden sonra itibarın yerine gelmesi

On beşinci bap

Fevkalâde hallerde mühlet ve tatil

I - Fevkalâde mühlet

MADDE 317 — Fevkalâde hallerde hususile devamlı iktisadî buhranlarda İcra Vekilleri Heyeti 318 den 329 uncuya kadar olan maddeler hükümlerinin muayyen bir müddet için bu hallerden mütecessir olan mütaka borçlularına tatbik edilmesine karar verebilir.

Bu babın tatbiki şartları

MADDE 318 — İcra Vekilleri Heyetince bu suretle tayin edilen mütakalarda 317 inci maddede gösterilen haller sebebiyle kusuru olmaksızın taahhütlerini ifa edemiyen borçlu mühletın hitamında borçlarını tamamen tediye edebileceğini ahval ümit ettiriyorsa tetkik merciinden nihayet altı ayı geçmemek üzere fevkalâde bir mühlet isteyebilir.

Fevkalâde mühletın kaskülü
Borçlunun istidadı

Borçlu istidasına malî vaziyetini gösteren vesikaları, alacaklılarının listesini raptetmeğe ve tetkik merci tarafından talep olunan bütün malûmatı vermeğe ve kendisinden istenebilecek evrakın hepsini göstermeğe mecburdur. Borçlu iflâs yolile takibe tâbi ise istidasına fazla olarak bilânço ve defterlerini de rapteder.

MADDE 319 — Tetkik merci lüzum gördüğü tahkikleri de yaptıktan sonra mühlet talebi ilk bakışta esassız gibi görünmezse bir gün tayin ve o gün için ilân tarikile bütün alacaklıları davet ve icabında ehli hibreye de müracaat eyler.

Tetkik merciince yapılacak tetkikler

Alacaklılar tayin olunan gündün evvel dosyayı tetkik edebilirler; alacaklıların mühlet talebine karşı tahrirî itirazlarını dermeyan etmek salâhiyetleri de vardır.

Tetkik merci kısa bir müddette kararını verir; mühlet vermekle beraber borçluyu bir veya müteaddit taksitlerle ödemeğe de mecbur edebilir.

MADDE 320 — Karar hakkında tebliğ tarihinden on gün içinde borçlu ile alacaklılardan her biri tarafından temyize müracaat olunabilir.

Temyize müracaat

Tetkik mercii tarafından verilmiş olan fevkalâde mühlet-
tin hükmü temyizın katî kararına kadar muteberdir.

Defter tanzimi, komiser

MADDE 321 — Tetkik mercii, mühlet kararını vermez-
den evvel veya verirken defter tutulmasını emreder ve ala-
caklıların haklarını korumak maksadile diğer bütün tedbir-
leri alır.

Merci mühlet vermekle beraber borçlunun muamelelerine
nezaret etmek üzere bir komiser tayin edebilir.

Kararın tebliği

MADDE 322 — Mühlet kararı katilesince icra dairesine
tebliğ ve hemen ilân olunur.

Neticeler
Takipler ve müd-
detler

MADDE 323 — Mühlet içinde borçlu aleyhine hiç bir
takip yapılamaz ve bir takip muamelesile kesilebilecek mü-
ruru zaman veya hakkı düşüren sair müddetler durur.

206 nci maddede ikinci ve üçüncü sıra alacaklılar le-
hinde vaz edilmiş bir senelik ve 278 ve 279 uncu maddelerde
yazılan iki ve bir senelik müddetler fevkalâde mühletın deva-
mı müddetince uzatılır. Rehinle temin edilmiş alacakların
faizleri için rehin hakkı da yine fevkalâde mühletın deva-
mınca uzatılır (K. M. 790).

Borçlunun tasarruf
hakları
A - Umumiyetle

MADDE 324 — Borçlu işlerine devam edebilir. Ancak
mühletın devamınca alacaklıların kanunî menfaatlerine do-
kunacak yahut alacaklılardan bir kısmını diğerlerinin za-
rarına olarak tercih suretile yapılacak muameleler mem-
nudur.

B - Salâhiyetli makam-
tarafından alınan hu-
susî tedbirler hakkında

MADDE 325 — Tetkik mercii fevkalâde mühleti verir-
ken komiserin, yoksa bizzat merciiın muvafakati olmaksızın
borçlunun gayrimenkullerini temlik yahut bunlar üzerinde
aynî haklar tesis, rehinler ihdas, ivazsız tasarruflar icra
etmiyeceğine ve fevkalâde mühletten evvel doğmuş borç-
lara karşı ödemeler yapamıyacağına ve kefalet edemiyece-
ğine ve ederse hükümsüz olacağına karar verebilir.

Ancak 206 nci maddede mezkûr ikinci ve üçüncü sıra-
daki borçların ödenmesi ve 319 uncu maddenin üçüncü fık-
rasında bahsolunan taksitlerin tediyesi için muvafakat
almağa lüzum yoktur.

Fevkalâde mühlet kararında yukarıdaki kayıtlar bu-
lunursa bunlar da ilâna yazılır ve fevkalâde mühlet tapu
sicilline temlik hakkının tahdidi suretile geçirilir.

Fevkalâde mühlete tâ-
bi olmayan alacaklar

MADDE 326 — Fevkalâde mühlet yirmi liradan aşağı
alacaklarla muayyen müddetlerde verilen nafakalar, rehinli
alacaklar, 206 nci madde mucibince birinci sıraya dahil
bulunan maaş ve ücretler hakkında cari değildir.

Bu alacaklar, borçlu iflâs yolile takibe tâbi bulunmuş

İsa bile fevkalâde mühlet esnasında ancak haciz yolile ahut rehinin paraya çevrilmesi suretile takip olunabilir.

MADDE 327 — 317 inci madde hükümlerine göre tayin lanan müddet içinde borçlunun istidası üzerine tetkik merci tarafından verilen fevkalâde mühlet; bunu icap ettiren sebepler borçlunun kusuru olmaksızın devam ediyorsa nihayet dört ay uzatılabilir.

Uzatma

Borçlu istidasma alacaklıların mütemmim bir listesini ve eğer iflâs yolile takibe tâbi ise mütemmim bir bilânço iptetmeğe mecburdur.

Merci alacaklıların itirazlarını yazı ile bildirmeleri için bir müddet tayin ederek uzatma talebini ilânla tebliğ eder.

Bir komiser tayin edilmiş ise o da rapor vermeğe davet olunur.

Müddet bittikten sonra merci kararını verir ve bu kararını şartlara göre ilân olunur. Fevkalâde mühlette olduğu gibi bu karar hakkında da temyize müracaat olunabilir.

Temyiz bu halde dosya üzerine kararını verir.

MADDE 328 — Tetkik mercii aşağıdaki hallerde alacaklılardan birinin veya komiserin talebi üzerine mühletin kalkmasına karar verebilir:

Refi

1 - Borçlu tayin olunan taksitleri vaktinde ödemezse;

2 - Borçlu komiserin talimatı hilâfına hareket eder ve alacaklıların kanunî menfaatlerini ihlâl yahut bazılarının diğerlerinin zararına olarak iltizam eylerse;

3 - Borçlunun mercie verdiği malûmatın hakikata muhaf olduğunu yahut borçlunun bütün taahhütlerini ifaya muktedir bulunduğunu alacaklılardan biri ispat ederse.

Borçlu dinlenmeğe yahut itirazlarını yazı ile bildirmeğe davet olunur. Merci icabı halinde mütemmim marmat elde ettikten sonra dosya üzerine kararını verir. Müracaat vukuunda temyiz de aynı veçhile hareket eder. Refi kararı mühlet kararının tâbi olduğu şartlar dairesinde ilân olunur.

Refi kararı ikinci ve üçüncü numaralara göre verilmiş ve borçluya konkordato mühleti veya yeni bir fevkalâde mühlet verilemez.

MADDE 329 — Fevkalâde mühletin devamı esnasında konkordato talep etmek arzusunda bulunan borçlu vesikarını ve komiserin mütalcanamesile birlikte konkordato teşvîşini mühletin bitmesinden evvel vermeğe mecburdur.

Fevkalâde mühlet içinde konkordato ve yeniden mühlet verilmemesi

Fevkalâde müddetin bitmesinden sonra başlıyan altı ay içinde konkordato mühleti verilemeyeceği gibi yeniden fevkalâde mühlet de verilemez.

İcra takiplerinin durdurulması halleri

MADDE 330 — Salgın hastalık, umumî bir musibet veya harp halinde İcra Vekilleri Heyetinin kararile memleketin bir kısmında veya bazı iktisadî zümreler lehine muayyen bir müddet için icra takipleri durdurulabilir.

On altıncı bap

I - *Cezâî hükümler*

Alacaklısını zarara sokmak kastile mevcudunu eksilten borçluların cezası

MADDE 331 — Haciz yolile takip olunan borçlu alacaklısını zarara sokmak maksadile mallarını veya bunlardan bir kısmını, mülkünden çıkararak, telef ederek veya kıymetler düşürerek hakikî surette, yahut gizliyerek, muvazaa yolile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmayan borçlar ikra ederek sunî surette mevcudunu eksiltir ise aleyhinde aciz ve sikası istihsal eden alacaklının vaki olacak şikâyeti üzerine üç aydan üç seneye kadar hapis ile cezalandırılır ve zararın miktarına göre türk ceza kanununun 522 inci maddesi hükümleri dahi tatbik olunur.

Borçlunun lehine bu hareketlere bilerek yardım ve iştirak eden kimseler Türk ceza kanununun (65) inci maddesi delâle tile bu maddeye göre cezalandırılır.

Aczine kendi filile sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırılan borçlunun cezası

MADDE 332 — Haciz yolile takip olunan borçlu, âdet üzere teviz edilemeyecek bir hiffetle hareket ederek veya haddinden ziyade masraflar yaparak yahut cüretli talih oyunlarına veya basiretsizce spekülâsyonlara girişerek yahut işleminde ağır ihmallerde bulunarak aczine kendi filile sebebiyet verir yahut vaziyetinin fenalığını bildiği halde o gibi hareketlerle bu fenalığı ağırlaştırırsa o borçlu hakkında aciz ve sikası istihsal eden alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından on beş günden altı aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

Borçluyu fazla borç altına girmeğe veya talih oyunile spekülâsyonlarda bulunmağa sevk etmiş yahut ağır faiz almak suretile zafından istifade etmiş olan alacaklı bu şikâyet hakkına malik değildir.

İflâs ve konkordato işlerinde hususî menfaat temin edenlerin cezası

MADDE 333 — Her kim iflâs bürosu veya idaresi yahut bir alacaklının veya alacaklılar toplanmasındaki mümessilin reyini yahut konkordatoya muvafakatini kazanmak için ona hususî bir menfaat temin veya vadederse cümhuriyet müddeiumumiliğince yapılacak takibat üzerine altı aydan üç seneye kadar haps olunur.

Kendisine menfaat temin veya vadettiren alacaklı yahut mümessili de aynı ceza ile cezalandırılır.

İflâs bürosu veya idaresi azası hakkında bu ceza beş seneyi geçmemek üzere iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 334 — Konkordato mühleti istihsal etmek veya konkordatoyu tasdik ettirmek için hakikate muhalif hesap veya bilânço göstererek malî vaziyeti hakkında alacaklıları, komiseri veya salâhiyetli memuru hataya düşüren borçlu alâkahının tetkik merciine vaki olacak müracaatı üzerine üç aydan bir seneye kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

Konkordatoda salâhiyetli kimseleri hataya düşüren borçlunun cezası

MADDE 335 — Üzerlerinde kiralyanın hapis hakkı tanınmış ve 270 inci madde mucibince defteri yapılmış esyayı kaçıran veya gizliyen borçlu ile tahliyesi emrolunan yeri kiralyana zarar vermek maksadile işgal ettiren şahıs Türk ceza kanununun (276) inci maddesine göre cezalandırılır.

Kiracının cezalandırılacağı haller

MADDE 336 — Müflisin mallarını ellerinde bulunduran veya müflise borçlu olan üçüncü şahıslar iflâsın açıldığına dair ilâna muttali oldukları tarihten itibaren bir ay içinde makbul bir mazeret olmaksızın o malları iflâs idaresi emrine vermezler veya borçlarını bildirmezlerse tetkik merciince elli liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılırlar.

Müflisin mallarını vermiyenler hakkındaki cezalar

MADDE 337 — Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mazereti olmaksızın icra dairesine gelmiyen veya yazı ile beyanda bulunmayan borçlularla 162, 209, 216 inci maddeler hükümlerine muhalefet eden borçlu veya müflis icra dairesinin veya iflâs idaresinin vereceği müzekkere üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis cezasile mahkûm edilir.

Mal beyanı için gelmiyenlerin ve beyanatta bulunmayanların ve istenen malı teslim etmiyenlerin cezası

MADDE 338 — Bu kanuna göre istenen beyanı hakikate muhalif surette yapan kimse bu yüzden zarara uğrıyan alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aydan bir seneye kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

Hakikate muhalif beyanda bulunanların cezası

Elinde aciz vesikası olan alacaklı yaşayış tarzına göre borçlusunun halile mütenasip ödemede bulunmadığını, bilinemiyen kazancını ketmederek veya malik olduğu geçim membandan borcuna karşı mümkün olabilecek bir şey ayırmıyarak kendisinin zararını devam ettirdiğini iddia ile tetkik merciine şikâyet edebilir.

Merci borçlunun yaşayış tarzından bu iddianın haklı olduğuna kanaat hâsıl ederse hakikate muhalif beyanda bulunmuş addile borçluyu birinci fıkraya tevfikân cezalandırır. Şu kadar ki alacaklının muvafakatı veya borçlunun müracaatı üzerine tetkik merciinin halile mütenasip olduğunu takdir ve tayin edeceği miktar üzerinden ödemede bulunacağını taahhüt eden borçlu hakkında hükmolunan cezanın infazı talik olunur. Makbul sebep olmaksızın bu taahhüdün ihlâli halinde cezanın infazı bir daha talik edilmez. 354 üncü maddede hükmü mahfuzdur.

Beyandan sonra mal ve kazançta olan tezayüdü bildirmiyen borçlunun cezası

MADDE 339 — Sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde vaki tezayütleri bu kanun mucibince bildirmeğe mecbur olan borçlu makbul bir mazereti olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahî surette bildirmezse bu mal veya kazancı asıl veya bedel itibarile mevcut olduğu takdirde beş günden bir aya kadar ve mal veya kazancını asıl veya bedel itibarile makbul bir sebep olmaksızın elden çıkarılmışsa on beş günden altı aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

Bu cezalar alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından hükmolunur.

Borçlunun ödeme şartını ihlâl halinde ceza

MADDE 340 — 111 inci madde mucibince veya alacaklının muvafakatile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını makbul bir sebep olmaksızın ihlâl eden borçlu, bu yüzden zarara uğrayan alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

Çocuk teslimi emrine muhalefetin cezası

MADDE 341 — Çocuk teslimi hakkındaki ilâmın icrası sırasında çocuğu gizliyen veya ilâmın icrasından sonra tekrar kaçıran borçlu ile bu fiillere bilerek iştirak edenler, lehine hüküm verilmiş olan kimsenin şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından bir aya kadar hafif hapis cezasına mahkûm edilirler.

İcra dairesince teslim edilen gayrimenkul veya gemiye tekrar girenlerin cezası

MADDE 342 — İcra dairesi marifetile alacaklıya veya alıcıya teslim edilen bir gayri menkule veya gemiye hakkı bir sebep olmaksızın tekrar giren borçlu tetkik merci tarafından Türk ceza kanununun (309) uncu maddesi mucibince umumî hükümler dairesinde cezalandırılır.

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet edenlerin cezası

MADDE 343 — Yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya bir işin yapılamaması yahut bir irtifak hakkının tahmili veya kaldırılması hakkındaki ilâm hükümlerine makbul mazerete müstenit olmayarak muhalefet eden borçlular, hüküm lehine verilmiş olan kimsenin şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından bir aya kadar hafif hapis cezasına mahkûm edilirler.

Nafaka hükmünü ifa etmiyenlerin cezası

MADDE 344 — Nafaka vermeğe mahkûm olupta ilâmda gösterilen ödeme şartlarına riayet etmiyen borçlu alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merci tarafından bir aya kadar hafif hapse mahkûm edilir. Cezanın infazından sonra işliyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder.

Ancak borçlu nafakanın kaldırılması veya azaltılması hakkında dava açmışsa bu madde hükmünün tatbiki muhakemenin neticesine bırakılır.

MADDE 345 — Bu kanunda yazılı suçlar, hükmî bir şahsın idare veya muamelelerini ifa sırasında işlenmiş ise ceza o hükmî şahsın müdürlerinden, mümessil ve vekillerinden, tasfiye memurlarından, idare meclisi reis ve azasından veya murakıp ve müfettişlerinden fili yapmış olan hakkında hükmolunur.

Hükmî şahısların muamelelerinde kimlerin ceza göreceği

Zikrolunan suçlar, kollektif veya komandit şirketlerden birinin muamelelerini ifa sırasında işlenmiş ise ceza; fili yapmış olan şerik hakkında hükmolunur.

MADDE 346 — Kanunun bu babında yazılı cezalar tecil edilmez.

Cezaların tecil edilmemesi ve davaların birleştirilmemesi

Tetkik merciinin salâhiyetine giren ceza davaları diğer mahkemelere ait olan davalarla birleştirilemez.

Ancak katileşen cezalar infaz sırasında içtima kaidelerine göre birleştirilir.

MADDE 347 — Şikâyet hakkı, suçun vukuuna ittılâ tarihinden üç ay ve her halde vukuundan bir sene geçmekle düşer.

Müruru zaman

MADDE 348 — Ceza hususlarında salâhiyetli tetkik merci iera takibinin yapıldığı yerdeki mercidir.

Salâhiyet

MADDE 349 — Şikâyet istida ile veya şifahî beyanla yapılır. İstidayı veya dava beyanını alan tetkik merci duruşma için hemen bir gün tayin edip şikâyetçinin imzasını alır ve maznuna celpname gönderir. Şahit gösterilmişse o da celbolunur.

Muhakeme usulü

İki taraf tayin olunan gün ve saatte tetkik merciinin huzuruna gelmeğe veya vekil göndermeğe mecburdurlar. İcabında merci tarafların bizzat hazır bulunmasını emredebilir.

Maznun başka yerde ikamet ediyorsa istinabe yolile soruguya çekilir.

Maznun, şikâyeti alan veya istinabe edilen tetkik merciinin huzuruna gelmez veya müdafî göndermezse yahut bizaat bulunmasına lüzum görülürse zabıta marifetile getirilir. Bu suretle de bulundurulamazsa muhakeme gıyabında görülür.

Şikâyetçi muayyen zamanda gelmez ve vekil de göndermezse şikâyet hakkı düşer.

Gelmeyen şahitlere yapılacak muamele ile borçlunun gıyabında verilen karara karşı eski hale getirme talebi hakkında ceza muhakemeleri usulü kanununda yazılı hükümler tatbik olunur.

Duruşma

MADDE 350 — Tetkik merci iki tarafı ve delillerini dinler ve gerek tarafların gerek şahitlerin ifadelerini duruşma zaptına geçirir.

Cümhuriyet müddeiumumisi hazır bulundurulmaz.

Tahkikat

MADDE 351 — Şikâyetçi istida veya beyanında göstermiş olduğu delillerle bağlıdır.

Maznun müdafaası için tahkikatın tevsiini ancak bir kere isteyebilir.

Karar

MADDE 352 — Tetkik mercii iki tarafın ifadelerini ve bütün delillerini ve iddia ve müdafaalarını dinledikten sonra nihayet beş gün içinde kararını verir ve hulâsasını cümhuriyet müddeiumumisine bildirir.

Temyiz

MADDE 353 — Tetkik mercisinin kararı tefhim veya tebliği tarihinden beş gün içinde maznun ve şikâyetçi ve Cümhuriyet müddei umumisi tarafından temyiz olunabilir. Bu tebliğin maznunun zatına yapılması şarttır.

Temyiz, istida veya tetkik mercisine zaptettirilecek şifahî beyanla olur. Depo ve lâyiha aranmaz.

İstida veya beyan üzerine evrak hemen temyiz mahkemesine gönderilir.

Davanın ve cezanın düşmesi

MADDE 354 — Kanunun bu babında yazılı suçlardan takibi şikâyete bağlı olanların müştekesi ferağat eder veya borcun itfa edildiği sabit olursa dava ve bütün neticeleri beraber ceza düşer.

Ancak kendi temyizi neticesinde haksız çıkan borçlunun birinci fıkrada yazılı hallerde yalnız cezasının yarısı düşer.

On yedinci bap

Hususî hükümler

Maaş ve ücretlerin kesilmesinde usul

MADDE 355 — Devlet işlerinde veya hususî müesseselerde bulunan borçlu memur veya müstahdemlerin maaş ve ücretlerinden kesilmesi için icra dairelerinden yapılacak tebligatın kanunî muhatapları haczin icra edildiğini ve borçlunun maaş ve ücreti miktarını nihayet bir hafta içinde bildirmeğe ve borç bitinceye kadar icra dairesinin tebligatı mucibince haczolunan miktarı tevkif edip hemen daireye göndermeğe mecburdurlar.

Memurun maaş, ücret veya memuriyetinde yahut başka bir şubeden maaş almağı mucip olacak surette vukubulacak tebeddülleri ve hizmetine nihayet verildiği takdirde bu keyfiyeti de malmemuru veya daire amiri yahut hususî müesseselerin kanunî muhatapları derhal icra dairesine bildirmeğe ve ikinci halde haciz muamelesinden o şube veya amirini haberdar etmeğe mecburdur.

Yukarıdaki maddeye riayet etmeyenler hakkında hükümler

MADDE 356 — Yukarıdaki madde hükümlerine riayet etmemiş olanların kesmedikleri veya ilk vasıta iler göndermedikleri para ayrıca mahkemedен hüküm alınmasına hacet

kalmaksızın icra dairesince maaşlarından veya sair mallarından alınır.

Bunların borçluya kanun hükümleri dairesinde rücu hakkı vardır.

Yukarıki madde hükümlerine riayet etmiyen herhangi bir memur veya âmir hakkında istenecek malûmatın icra dairesine hemen verilmesi bunların mensup olduğu dairenin vazifesidir.

MADDE 357 — İcra dairesince kanuna göre yapılan tebliğ ve emirleri derhal yapmağa ve neticesini geciktirmeksizin icra dairesine bildirmeğe alâkadarlar mecburdur. Makbul sebep haricinde tebliğ ve emirleri yapmayanlar hakkında ait olduğu dairece tahkikatı evveliyeye hacet kalmaksızın Cümhuriyet müddei umumiliğince doğrudan doğruya takibat yapılır.

Cümhuriyet müddei umumiliğince takip

MADDE 358 — Üçüncü şahıs icraca haczolunup kendisine bırakılan malları icra dairesinden istendiği anda evvelki vaziyetinde iade ile mükelleftir.

Üçüncü şahsa bırakılan mallar

Bu suretle eline bırakılan malların kendisine atfolunmayacak bir sebepten dolayı telef veya ziyamı ispat edemiyen üçüncü şahıs hakkında ceza takibinden başka evvelce tesbit edilmiş olan kıymetler, hükme hacet kalmaksızın icra dairesince resen tazmin ettirilir.

Bu kıymetleri tazmin ile mükellef olanlar, icra dairesinin bu baptaki talep ve kararına karşı tetkik mercine, 16 nci maddede tayin edilen müddet içinde şikâyette bulunabilirler.

MADDE 359 — İcra memurları yaptıkları muameleden dolayı her daire ve makam ile doğrudan doğruya muhabere edebilirler.

İcra dairelerinin muhabere-bereleri

MADDE 360 — Hacedilen mallar başka bir yerde bulunduğu takdirde satış, istinabe suretile yapılır. Arttırma ve ihaleye mütedair ihtilâflar istinabe olunan icra dairesinin tâbi bulunduğu tetkik mercince hallolunur.

Hacedilen malların istinabe suretile satışı

MADDE 361 — İcra dairelerince borçludan fazla para tahsil olunarak alacakhya verildiği yahut yanlışlıkla bir tarafa para tediyeye olunduğu hesap neticesinde anlaşılırsa verilen para ayrıca hükme hacet kalmaksızın o kimseden geri alınır.

Fazla verilen paranın geri alınması

MADDE 362 — İcra veznesine tevdi yahut dairece tahsil olunan para veya icra muamelesi sebebiyle hifzedilmekte olan eşya tevdi veya tahsil yahut hıfız tarihinden itibaren on sene kadar alâkadarları tarafından müracaat olunmazsa talep hakkı Hazine lehine düşer.

Emanetler hakkında mürruru zaman

Son maddeler

Sui niyetle temyiz halinde olunacak muamele

MADDE 363 — İera kararlarının, muameleleri uzatma gibi sui niyetle temyiz edildiği anlaşılırsa hukuk usulü muhakemeleri kanununun 422 inci maddesi hükmü tatbik olunur.

Temyiz

MADDE 364 --- Bu kanuna göre temyiz edilen takip hukukuna müteallik kararlarla tetkik mercilerinin cezaya müteallik hükümleri teşkil edilecek (temyiz iera ve iflâs dairesi) nde tetkik edilir.

Takip hukukuna müteallik temyiz, hukuk usulü muhakemesi kanunundaki şartlar dairesinde yapılır.

Temyiz, satıştan başka iera muamelelerini durdurmaz.

İeranın devamı için lüzumlu evrak alınarak bunların birer sureti Temyiz mahkemesine gönderilecek dosyaya konur.

Tetkik merciinin temyiz talebini reddetmesi

MADDE 365 — Temyiz, kanunî müddet geçtikten sonra yapılır veya temyizi kabil olmayan bir karara taallük ederse tetkik merci temyiz talebinin reddine karar verir.

Temyiz eden şahıs ret kararını kabul etmezse temyiz arzuhali diğer tarafa tebliğ edildikten sonra karar sureti ve verilirse cevap lâyihasile birlikte temyiz mahkemesine gönderilir. Şu kadar ki bu halde satış geri bırakılmaz.

Temyiz kararları

MADDE 366 — Tetkikat, temyiz edilen karara hasredilir ve on gün içinde karara bağlanır.

Alâkadarlardan biri ister ve ücretini verir yahut gönderirse kararın hulâsası telgrafla mahalline bildirilir.

Temyiz iera ve iflâs dairesinin kararlarına karşı ısrar ve tashihi karar caiz değildir.

Nakız kararı üzerine iera ve iflâs işlerinde 40 inci maddenin 1 inci fıkrası hükmü cari olur.

Borçlunun mevcudu hakkında malûmat vermek mecburiyeti

MADDE 367 — İera veya iflâs dairelerinin borçlunun mevcuduna dair istiyeceği bütün malûmatı hakikî ve hükmî her şahıs derhal vermeğe ve talep halinde mevcudu bu dairelere teslim mecburdur.

İlga edilen kanunlar

MADDE 368 — Noter kanununun 69 ve 71 inci maddeleri ve icarı akar nizamnamesile buna müzeyyel kanunun mecur tahliyesine ve 49 uncu madde ile kabul edilen hususlardan gayri hususî kanun ve nizamların rehinin paraya çevrilmesine müteallik hükümleri ile 1424 numaralı iera ve iflâs kanunu ve mezkûr kanunun 342 inci maddesile ilga edilmiş olan kanun ve hükümler ve 1425 numaralı kanun mülğadır.

MUVAKKAT MADDE :

1 - Cezaî hükümlerin şümul dairesi türk ceza kanununun

ikinci maddesi hükümlerine tâbidir.

2 - Bu kanunun meri olmasından evvel konulmuş haciz veya rehinin paraya çevrilmesi hakkında yapılmış taleplere bu kanunun hükümleri tatbik olunmaz.

3 - İlâmların icrası hakkındaki 2 inci babın hükümleri bu kanunun meriyetinden evvel icraya tevdi edilmiş olan ilâmlara da şamildir.

4 - 4 eylül 1929 tarihinden evvel gayrimenkullere konulmuş olan ihtiyatî veya icraî hacizler üzerine 4 eylül 1932 tarihine kadar hiç bir muamele ve takip yapılmamışsa bu hacizler kendiliğinden kalkar.

Takip ve muamelesi derdest olupta henüz intaç olunmayanlar mezkûr tarihten sonra bu kanun hükmüne tâbi olur.

5 - 4 eylül 1929 tarihinden evvel verilen iflâs kararlarına müteallik tasfiyeler 4 eylül 1932 tarihine kadar intaç edilmişse dosyaları iflâs dairelerine tevdi olunur. Dairelerce bu kanunun sekizinci babı hükümlerine tevfikân tasfiyeye devam olunur.

6 - 13 eylül 1331 ve 15 nisan 1339 tarihli kanunlarla emvali milliye meyanına giren cbniyeden arî araziden 1341 senesi muvazeneî umuniye kanununun 6 ve 23 üncü maddelerine tevfikân alınagelmekte olan hazine alacakları hakkındaki hükümler bakidir.

7 - Bu kanunun neşrinden evvel icra veznesine tevdi yahut dairece tahsil edilmiş olan paranın ve icra muamelesi sebeble hıfzedilmekte olan eşyanın tevdi veya tahsil yahut hıfız tarihinden on sene geçmiş olsa bile bu kanunun meriyete girmesinden itibaren üç sene geçmedikçe sahiplerinin talep hakkı düşmez.

MADDE 369 — Bu kanunun meriyeti 4 eylül 1932 tarihinden başlar.

Meriyet zamanı

MADDE 370 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kanunu icraya memur olanlar

16 haziran 1932

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkere'nin tarih ve numarası</i>	:	15 - VI - 1932 ve 1 28
<i>Bu kanunun neşr ve ilânının Başvechillîğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkere'nin tarih ve numarası</i>	:	16 - VI - 1932 ve 1 123
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>		Cilt Sayfa
		1 16
		8 161,201;205,251,116;150
		9 3;33,36;60,68;82,90,99;106